

Yohani Meyene

Lelɛɛ rítelɛ ntí kɛmɛɛ ní wɛ

Yohani yɛɛ rítelɛ ntí wóí. Kumúnjé kpɛ-i kuu rítelɛ ntí ní wólu, míni kɛpáápáá kɛtɛ kɛ kapi yɛ n sée rɛ Patimósi-i kuú pɛé wɛ. Pɛɛ mɛkɛɛ Asii kɛteni-i, kuwélé kunyine-i kakɛ ketunjeleemɛ-mɛ wɛ. Kumúnjé kpɛ-i kɛ Róm uyɔɔpi uú pɛɛ Kirisi pikó wéékusɛlɛ. Uléécɛɛ icápine isɛɛi inyine kuu rítelɛ wólu. Méyɛnɛ kulúí kɛ Yohani uu n yénti tɛ Yeesu nɛ upikó yɛ mɛwɛi kópe linaɲɛ-naɲɛ feriyɛ nɛ kɛtɔ-pɔ nkó kɛ méyɛnɛ mɛ amɛ símisi.

Ifaaci iyɛ mɛkériine yɛ mmé:

1. Yohani yɛ umɛcirɛ lɛɛ uu nyíɛ rɛ u Kirisi yɛɛ nkɔ kɛmɛɛ n yisi utumɛ lɛ (1:1-8).
2. Atɛlɛ aɛɛɛi kapi Uléécɛɛ icápine yɛɛ pɛɛ mɛkɛɛ Asii kɛteni-i ní wɛ n wóí (1-3).
3. Yeesu yɛ mɛwɛi kópe linaɲɛ-naɲɛ feriyɛ (4-20).
4. Kɛtɛ falɛ kɛ Uléécɛɛ uu pilésɛmɛ ní la kai áyu tɔɔɔ kɛmɛé nɛ mánɛ: lɛlɛ kɛyómɛɛɛɛ falɛ nɛ kɛtɛ falɛ nɛ Yerusalem falɛ (21-22).

Yeesu yɛ umɛcirɛ Yohani nyíɛ

¹ Méyɛnɛ kɛ Uléécɛɛ uu Yeesu Kirisi n yéneise rɛ uké upikeikó lɛlɛ nfáani n sónti nyíɛ. Lɛ kuú nɛ uutumɛ n tummɛ rɛ uké uukeikó Yohani nyíɛ. ² Yohani yɛ lɛ nnéi kɛ Yeesu Kirisi uu u n nyíɛ yenlɛ uu kɔ yóó rɛ Uléécɛɛ Nsímé yɛ mu. ³ Uyɛɛ nsímé mmú ní kééni nɛ pɛpɛɛ anóó nnyé nyɛɛ lɛlɛ masí kɛpire-pɔ n wainɛ nkó kutu n cólɛ pin kɔ lɛlɛ

nkemee n wólaalẽ múlẽ ye pínarekome le! Li we re itunje ye tule.

Pi Uléecaa icápine isei yáasi

⁴ Nê Yohani, née Uléecaa icápine isei iyee Asii kuwée-mẽ ní we wolu nen i yáasi. Uyee ní we, un kò pree mekee-me we, un kò weme, ne ifáa isei iyee uriyòpitũ keyu-i n tũ piké ípéelée ne nkíññe nó nyíse. ⁵ Yeesu Kirisi ye úseérakó le ye nsímései m má. Uyee pikpòkpò kecòpe mefoi nfáa yẽ. Uyee ketè nté piyòpi uwéese.

Uyee ró la uu umenyee ne arókòpe heere. ⁶ Uu týese ari pansè mpuri mee Usáa Uléecaa inyóonse n wai. Uyee ríyu ne n-yóopinaje te nípa píyei-pò. Amí.

⁷ Uyee nkó ahope kéméé weme. Mpa úye ye u yennune, aí ne pèpèe uilúké n luri péne. Ketè nnéi isoipuri yé uyẽ nnya nkpò tone. Eee, lee ni, amí!

⁸ Upíima, Uléecaa ye maa re:

Née Ufoi ne Utórò, uyee ní we un kò pree mekee-me we, un kò weme, ríñaje nnéi Ute.

Lẽ ke Kirisi uu Yohani n nyíse

⁹ Nê, nóunémárecò Yohani, tó ne nnó tóo kesé Uléecaa iyòpi kémee ní we, tó ne nnó ye íwe lele tòn ne Kirisi kupérecò kéméé ñmóópúlẽ. Míni kepáapáa ketè kapi ye n sée re Patiməsi kémee kapi ne ríñaje né ha re ne Nléecaasimé yóólẽ nen kò Yeesu kecáa aseera lese nnya. ¹⁰ Nfáasone nn Upíima keyaa ketúnjé kenécáa súiri, am pree kenépire-mẽ metè menyine kom men cãlẽ yare rináatón metè, ¹¹ men tee re: A lã kaa nní ní nyáni rítelè rinyine kémee wói aa Uléecaa icápine isei iyẽ papò. Iyee nní Efeesi

ne Simirini ne Perikam ne Tiyaatiiri ne Sariteesi ne Filatelifi ne Lawutisee ikó.

¹² Amí ημεελύ ké uyee ne né n símisi yē. Kam tíñημεελύ, am sífiráa sitasi siseei kapí ne wura n wa yenu. ¹³ Unyine yee kesoiipipi ne menyíne ní we un sífiráa sitasi sē kecəpe we. Kutúkanka caacaa kuú pree tanaalē un tikínj kecáá kútampálá kapi ne wura n wa télē. ¹⁴ Uriyu ne unnyúpi ye wariyele yare nkume tomé, née yare mpáhamε. Uinipεe ye we yare inalempi, ¹⁵ uana an we yare nweni ηmōhō mee n wa yare n nna kémee riwónhəle, umetē pónn we yare míni píima menyine iwə. ¹⁶ U pree ukunipe luke-luke ne awárepi aseei múilenle, titéhe ne kenəopi píñ-píñ ne meyele meté tin unnə-i léeri. Ukeyu ye pree wele yare ntunε mee tore. ¹⁷ Kam u n yē, am uana metene lolu yare ne kpule. Uu pree ukunipe luke-luke kenécáá láa uu re: Iwame íi kape pó wa! Née Ufoi ne Utórə, ¹⁸ nen kə nfáa má. Ne pree kpule, amá née nkó ne nnéfáa mpá píyei-pə. Ne nkə ne pikpəkpə kelə kehánne múilenle. ¹⁹ Lē nnya, a lē kaa n yē wəi, lelee ní we ne lelee masí kepire n sánti. ²⁰ Awárepi aseei nyē kaa kunénipe luke-luke kémee n yē ne sífiráa siseei sitasi sē kapí ne wura n wa aseei nyee m pékaalē ye nnyé: Awárepi aseei nyee piléecaatumε le pree Uléecaa icápine iseei iyē kecáá ní paílē. Sífiráa siseei sitasi sē pđ ne Uléecaa icápine iseei le.

2

Nsimé kapi Uléecaa icápine iyee Efeesi-pə ní we n wáipə

1 A uléécaatumε yεε Efεesi-pō Uléécaa icápine kecáá ní paílē wōipō re uyεε awárepi aseei ukunipe luke-luke kémεε m múlīē, uyεε sífiráa sitosi siseei sē kapí ne wura n wa kecōpe n sónε ye maa re: 2 Ne mepōwai ne pipókēi ne pipóhómópurú nyule. Ne nyule re áa ye pikpááree kecáá rikpá. Pō pεpεε n tee re pi pitumε le ápi kō pεε pitumε peenule aa yénu re pinóome ye pi. 3 Pō hmóópulenle. Pō rinényiri nnya íwe lile ái kō pεε pō feriyε. 4 Amá mmē kamí ne pō n cési yεε re áa nképni níla foí kaá pεε m má kénécáá má. 5 A léise kei kaa n loó, aa apókópe kepire tō, aa mepōwai foí piwai pεle. Insá lē, né kepóméé kam am kópófiráa ketosi keketone-i yukuse, in te áa apókópe kepire ritō. 6 Amá leleε kepómεε ní nyamí yεε re pō Nikolayitiye mewai kesule yare ke née kō me n késu mεcō.

7 Uye un ukómε, uké lē ke Nfáasone nn Uléécaa icápine n símisi kutu ricō. Nkó yεε n feriyε kam kuléé kpeε ye nfáa n he kun Uléécaa kémεε-pō we apipi pane uké li.

Nsimé kapi Uléécaa icápine iyεε Simirini-pō ní we n wōipō

8 A uléécaatumε yεε Simirini-pō Uléécaa icápine kecáá ní paílē wōipō re Ufoí ne Utórō, uyεε pεε n kpu uu nképni pεeri un nfáa má ye maa re: 9 Ne mpótóosi píima-i kaa ní we ne ipówe kaa m má nyule, pōn kō ne umámá. Ne kō nkópe ke pεpεε n tee re pi Pisui fi le ápi kepócáá n símaankεε nyule. Pi kō pεε Setani icápine pikó le. 10 Kape íwe iyē kaa n lenε kewuu n túúni. A kō te kuníri yé nókenécōpe pinyine kukpaniilee tā kuké ne nó m peikεε nnya. Li yé kō siyáa kefi kémεε nó wéékuse. A aseí ritiki, nípa

lin nkɔɔ ye mu, ké pɛɛ nfáa pɔ́ he re pɔ́ feriyɛ nnya. ¹¹ Uye un ukóme, uké lɛ́ ke Nfáasɔne nn Uléécaá icápine n símisi kutu ricɔ́. Nkɔɔ lírū́ nín uyee n feriyɛ líka wainɛ.

Nsímé kapi Uléécaá icápine iyee Perikam-pɔ́ ní we n wáipɔ́

¹² A uléecaatumɛ yeɛ Perikam-pɔ́ Uléécaá icápine kecáá ní paílɛ́ wɔ́ipɔ́ re uyee ritéhe ne kenɔ́opi pín-pín ne meyele meté m má ye maá re: ¹³ Ne nyule kei kaa ní we. Kei ke Setani riyɔ́ɔpitū́ pɔ́ɔ kɔ́ we. Aa rinényiri kesi, áa kɔ́ kefa kaá ne né n tenelɛ́ fóm, nípá siyáa se-i kapi unékéikó Antipaasi yeɛ aseɪ n tíkílɛ́ nókénémɛɛ kei ke Setani uu ní we ní kpu. ¹⁴ Amá mmɛ́ kamí ne pɔ́ n cési ye kɔ́ pɛɛ mmú re: PISOI ye kei we, pin Palam icélaa múlɛ́. U Palaki cési re uké ripine wa Isirayeli sipipi síké inyóónsesare li síké kɔ́ iwásánkaí n wai líké ne kelólé-mɛ́ si ha. ¹⁵ Limɛɔ́ ke pɔ́ɔ kɔ́ pISOI má pɛɛ Nikolayitiye icélaa n tíkílɛ́. ¹⁶ Lɛ́ nnya, a apókópe kepire ritɔ́, insá lɛ́ né kepómɛɛ hapɔ́ am titéhe kam nnó-i n wailɛ́ ne atɔ́pi pɔ́ wai. ¹⁷ Uye un ukóme, uké lɛ́ ke Nfáasɔne nn Uléécaá icápine n símisi kutu ricɔ́!

Nkó yeɛ n feriyɛ kam Uléécaá iluke * yeɛ m pékaalɛ́ ne ripare tomé hene. Tinyiri fale rinyine tɛɛ ripare tɛ́ kecáá wólaalɛ́. Uka úu ri nyu, insá uyɛ́ kapi ri n he.

Nsímé kapi Uléécaá icápine iyee Tiyatiiri-pɔ́ ní we n wáipɔ́

¹⁸ A uléecaatumɛ yeɛ Tiyatiiri-pɔ́ Uléécaá icápine kecáá ní paílɛ́ wɔ́ipɔ́ re Uléécaá Kepipi inipɛɛ yeɛ

* **2:17** Uléécaá iluke: Iyɛ́ kapi ye pɛɛ sée re maani Méleɛpɔ́ ritelé kɛ́mɛɛ: Méleɛpɔ́ 16:32-34.

ń we yare inalempi, keana an kə we yare nweni
 ɲmɔhə sɔne ye maa re: ¹⁹ Ne mepɔwai ne mpɔla ne
 mpɔfatene ne pipɔkɛi ne pipɔɲmɔɔpɔ ne mepɔwai
 tɔrɔ mɛ mɛfɔi kulɔi n fe nyule. ²⁰ Amá mmɛ kaní
 ne pɔ n cɛsi ye re pɔ unɔsi Yesapɛeli ye n tee re
 u antepu le riyá un pinɛkɛikɔ kíraaɛnte re piké
 méwoo méwoo n wai pin kə inyɔɔnsɛsare le. ²¹ Ne
 u yálenle kelenɛ re uké uakɔpɛ kɛpire ritɔ, amá úu
 la uké uiwásankai mewai mɛ kɛpire ritɔ. ²² Aa yɛe!
 Ne nní lɛ u ne pɛpɛe kesé iwásá n wai kɛfine kecáa
 sáne piké íwe píima li, in te ápi pimɛwai mɛ kɛpire
 ritɔ. ²³ Né tíyɛɛ api usiwá kóni. Uléecaa icápine
 nnéi yé pɛe céri re néɛ ye usoi kemúnjé ne ulilala lɛɛ m
 pékaalɛ perei am céri. Ne kə ńpá úye mewai kecáa
 ulikɔ u pane.

²⁴ Amá nń Tiyatiiri pikɔ picɔ mpí, nɔɔ ye áni nní
 icélaa iyɛ n tíkilɛ, áni kə lɛ kapi n tee re Setani likɔ
 lɛɛ m pékaalɛ céri, ne maa re ám nń ncɔni nka ncɔ
 cɔnsɛne. ²⁵ Amá ani lɛ kani nní m má anípe keté m
 múlɛ ké ha ne pɛɛɛ.

²⁶ Uyɛɛ n feriyɛ, uyɛɛ menéwai rimmúlú ne kɛtɔ-
 pɔ kam ńnaɲɛ kam unésáa kéɛɛ m má pane.
 Uyɛ kam isoipuri kecáa ńnaɲɛ pane. ²⁷ Uyɛɛ
 kɛweninaapi ne isoipuri iyɛ sɛnine, uu kə i foresi
 yare sipérétúhu. ²⁸ Né kə rimarewarepi u he. ²⁹ Uye
 un ukóme, uké lɛ ke Nfáasɔne nn Uléecaa icápine n
 símisi kutu ricɔ!

3

*Nsímé kapi Uléecaa icápine iyɛ Saritɛɛsi-pɔ ń we n
 wáipɔ*

¹ A uléécaatumε yεε Sariteesi-pɔ Uléécaα icápine kecáá m páilē wɔipɔ re uyεε Uléécaα yεε ifáα íseei ne awárepi aseei n te ye maa re: Ne mepówai nyule. Pɔ rinyíri yenle re pɔ nfáα má, némákane pɔ kpuwaalenle. ² A nnɔni kémeε yisi aa pεpεε n̄ we pin kpi ikari waise ápi kape ne n kpi nnya. Ám mepówai yē men Unéléécaα inipeε-i nyamí ne meketɔ-pɔ. ³ Lē nnya, a lē kaa nsímé n̄ yɔsí ne lē kaa n kɔ léise aa akópe kepire tɔ. Pɔnsá n nyáni, ne sɔntile yare uyaa, áα yé pεε céri itunε iyε-i kam yé pɔ rinkáikai. ⁴ Mpá ne lē, pɔ kɔ pεε Sariteesi kei písoi mále pεε ápi piilū mékperinkpe m póriinkεε. Pi yé ilū tomé tā, tó ne pē arí ne n sónε re pi ne lē sá nnya.

⁵ Lē nnya, uyεε n feriyε yé ilū tomé tā, ám yé urinyiri nfáα ritelé * kémeε tinnε. Né Unésáα ne piléécaatumε keyu-i u ceri re u unékó le. ⁶ Uye un ukóme, uké lē ke Nfáasɔne nn Uléécaα icápine n símisi kutu ricɔ!

Nsímé kapi Uléécaα icápine iyεε Filatelifii-pɔ n̄ we n wóipɔ

⁷ A uléécaatumε yεε Filatelifii-pɔ Uléécaα icápine kecáá m páilē wɔipɔ re Uléécaα ukó ne Uyíkíyiki yεε Tafiti kehánne m múilē, Uyεε ye n hánne úka úu yé ha pεε n hánesi, Uyεε ye n hánesi úka úu yé ha pεε n hánne ye maa re: ⁸ Ne mepówai nyule. Áα yēε, ne kepóyu-i ihánaα hánnele ke úka úu yé n fe uké hánesi. Li we re mpónaηε n̄n piye. Pɔ kɔ nnésímé rimúlúle áα kɔ rinényíri kesi. ⁹ Áα yēε, ne Setani icápine pikó apónipe-i waine. Pi ye maa re pi Pisuifi le, ái kɔ pεε lē. Pi kiraasele. Áα yēε, né tíyεε apí weri apí kepónyále-i wúla apí céru re ne pεε pɔ lale. ¹⁰ Kaa

* 3:5 Filipu 4.3

nní nnésímé mēē yē rinḡmóópúse rimmúlú nnya, né né kō ipeikeetunē iyēē ketē nnéi kecáá n sōnti iké ketē pikó peikeē kēmēē pō rimúlú. ¹¹ Ne nfáani sōntile. A lē kaa m má anípe keté rimúlú úka úu kape ne lē kaa n feriyē api pō hē pō ní yōsí nnya.

¹² Né tíyese Uyēē n feriyēē uu Unéléécaā Keyō kēmēē panse nléri cire-cire, úu yé pēē pí kai kei le. Né ukēcáá Unéléécaā rinyiri ne Unéléécaā kuyu rinyiri, Yerusalem fale yēē keyómēcaā-pō Unéléécaā kēmēē n léeri wōi, am kō rinényiri fale wōlu. ¹³ Uye un ukómē, uké lē ke Nfáasōne nn Uléécaā icápine n símisi kutu ricō!

Nsímé kapi Uléécaā icápine iyēē Lawutisee-pō ní we n wóipō

¹⁴ A uléécaatumē yēē Lawutisee-pō Uléécaā icápine kecáá m páilē wōipō re Amí, úseérakōó yēē aseí m má un kō uyíkíyiki, un kō lē nnéi ke Uléécaā uu n wa kekoraane yēē maa re: ¹⁵ Ne mēpōwai nyule. Áa niḡú áa kō tolú. Amá pōn pēē n fe pōké n niḡú néē pōké n tolú! ¹⁶ Lē nnya, kaa nní m páipailē, áa kō niḡú áa kō tolú nnya, né kúúkeē am nnénō-i pō léseri. ¹⁷ Pō yēē maa re: Ne umámá le, ne memá yénle, líka ái né párilē, áa kō pēē nyu re ipóco yēé íwe wele, pōn wariyē, pōn íwe má pōn nyiinlē pōn kō mēḡmane we. ¹⁸ Lē nnya kam mēsōhō pō kpálē te a kenémēē wura kapi n sáasi apí lole cáká-cáká lō aa pēē panse umámá, aa kō ilū tomé lōlu aa pēē n lapaalē, isei íi kape ne pō ní wa re pō mēḡmane sōne nnya. Áa kō pite kapi yēē inípeē riḡkemí lōlu aa ipónípeē kemí pōké ne n nyáni nnya. ¹⁹ Né, ne yēē ne pēē nnéi kam ní la césile am kō kutu pi pasa. Lē nnya, kape siká wa, a apókōpe kepíre rito. ²⁰ Áa yēē, ne

rinonoo-i nyenule nen ihanaa pepu. Uye un menéte n kō, un tinonoo n hánne, né ukeyo-i lompō tó ne uyē ari kesé iluke le.

²¹ Uyee n feriyē kam tíyesene ari tinéyóopitū kecáá kesé tone yare ke née n feriyē tó ne Unésáa tōn kesé uriyóopitū kecáá tū meco.

²² Uye un ukóme, uké lē ke Nfáasone nn Ulééca icápine n símisi kutu ricō!

4

Ulééca meyoopi ke keyómecaa-pō pikó api yóm

¹ Lē memáá, am peé paí, am ihanaa inyine keyómecaa-pō yenu in hánnelē. Am metē foí memee peé ne né n símisi kom men tee re: A nté ritaáme ké lelee masí kepire n waine pó nyíse. ² Mese ne mese, Nfáasone nn kenécáá súiri am pee riyóopitū tinyine keyómecaa-pō yenu, unyine un tikécáá tū. ³ Uyee n tū mewee ye nkpáni yare ripare ημέι-ημει née ríwéé meco, kuwamenirí pōon riyóopitū tē kóónúlē. Kumewee ye nkpáni yare mehóle ripare. ⁴ Ayóopitū afereé ne ana nyee pee riyóopitū tē kóónúlē, piwéése afereé ne pina pin akécáá tū, pin ilū tomé tántilē, pin ayóopikōη kapí ne wura n wa piayu kecáá kípiilē. ⁵ Sikónetéhe ne metē menyine ne ikóne pisenkee ye pee riyóopitū tē kémee léentile. Sífiráa siseei ye pee riyóopitū tē keyu-mē torele nyaii. Si Ulééca ifaa iseei le. ⁶ Linyine ye pee riyóopitū tē metene wele yare sínípeenyáni-yélépi see mínimaa meco tanjelē.

Lifáakó lina linyine lee keyu-mē ne kepire-mē inípee nípá yei n tóraankeelē ye pee riyóopitū tē kecōpe ne rimekanei wele. ⁷ Lifáakó foí ye wele yare kúkinaá. Lifáakó lírū ye kō wele yare rináapipi,

lifáakó táánũ pḥ́ ne nkpáni yarɛ li kesoiyu mále. Lifáakó náii pḥ́ ne metuke maamaa mee n yóosilē ne menyíne wele. ⁸ Lifáakó lē kena ye mále améḥ́ akpuulũ akpuulũ, inípeɛ in mḥ́pa yei tóraankelē. Api kéyu má ne pimáikɛɛ ketúnjé ne kesine re: Usone círicírí, círicírí, círicírí yeɛ Upíima, Ulééca, Nnanɛ nnéi Ute.

Uyɛɛ pɛé we, Uyɛɛ we, Uyɛɛ kɔ masí sónti. ⁹ Mḥ́pa píyei ke lifáakó lē ai yé ha uyɛɛ riyóɔpitũ kecáá ní tũ un kɔ mḥ́pa píyei we ríyu n waise, api ye urinyiri taáse api kɔ u pɔnɛse ¹⁰ piwéése afɛɛré ne pina pē pḥ́ né ye pɛɛ uyɛɛ riyóɔpitũ kecáá ní tũ metene riwula api uyɛɛ mḥ́pa píyei ní we yáasi api pɛɛ riyóɔpitũ keyu-i piayɔɔpikɔn sá api re: ¹¹ Urópiima ne Urólééca, pɔ ne sá re pɔké ríyu ne rinyíri ne rínanɛ m má. Liriyíkí re pḥ́o mḥ́pa yo wa, pɔ lalɛ liké n we. Lē nnya kai kɔ we.

5

Kesánpipi ye rítelɛ wúkule

¹ Am pɛé uyɛɛ riyóɔpitũ kecáá ní tũ kunipe luke-luke kɛmɛɛ rítelɛ rinyine yenu tin kɛpire ne kéyu-mē wólaalē, api kɔ atópi aseí rikecáá wai apí ne wúkesi re úka úu kape rica. ² Am kɔ uléécaatumɛ nanɛ-nanɛ unyine yenu un yóólē lin cálē te: Wóo tu re uké rítelɛ tē wúkule uké kɔ tiatopi nyē fori?

³ Amá úka úu we keyómɛca-pɔ néɛ ketē nté kecáá néɛ ketē metene yeɛ yé n fe uu ri wúkule néɛ uu ri nyáni. ⁴ Kei kam pɛɛ meyá tē ḥ́maa re úka úu tulaalē te uké rítelɛ tē wúkule néɛ uké ri nyáni nnya.

⁵ Uwéése use uu pɛɛ né maa re: Kape n téní, a yē

te Yuta pikó mpuri kémee kukinaá, Tafiti kepirē ye feriyele. Ke yé fe ake rítelé tē wúkule ake kō atópi aseei nyē foru.

⁶ Am kō riyóopitū tē kecōpe ne lifáakó lina lē kecōpe ne piwéese pē kecōpe Risánpipi yenu tin nyenu yare pi ne ri nyóonsele. Akóle aseei ne inípee iseei karí pēe má. Lēle Uléécaá ifaa iseei iyē kuu ketē nnéi kecáá ní túmei. ⁷ Arí hapō ari uyee riyóopitū kecáá ní tū kunipe luke-luke kémee rítelé tē yósu. ⁸ Kuu rítelé tē piyóó ní masí, lifáakó lina lē ne piwéese afeeré ne pina pē api sī apí ha Risánpipi keyu-i wúla, mǎpá úye un kekéné ne sinúmpí kapí ne wura n wa ne tulaali meyipe múlilē. Uléécaá pikó keyome kapi n yáasi ye kē. ⁹ Api keyóome fale kenyine n yom te:

Pō tule re póké rítelé tē yósi póké atópi nyē fori,
liriyíki re
pi ne pó nyóonsele aa mepónye ne mǎpá kumáre kúye
ne mǎpá meyu méye
ne mǎpá ayu áye písoi ne mǎpá nsoipuri ní-ye ayu lólu
aa Uléécaá pa.

¹⁰ Pō pi pansesele n-yóopipuri pikó ne inyóonse piwai pēe

Uléécaá pikéi n wai. Pi sóntile piké ketē kecáá iyóopi n tū.

¹¹ Am pēé weri am piléécaatumē kulúí pēe riyóopitū ne lifáakó lē ne pikpure n kánailē metē kom. Pinnéi ye lele píle píle ne kuwóó kuwóó ái kúkeentene we.

¹² Pi pēe cááile re:

Tisánpipi kapí ne n nyóonse tee tulaalē te tiké rínanje
ne memá ne mewéesesohō ne rikohō
ne ríyu ne akéhe ne ipakare yósi!

13 Am pɛɛ lɛ nnéi kɛ Uléécɔa uu n wa lin keyómɛcaɔ-pɔ nɛ ketɛ kɛcáá nɛ ketɛ metene nɛ mínimaa kéméé we kom lin tee rɛ:

Uyɛɛ riyóɔpítú kɛcáá n̄ t̄ú nɛ Risán̄pipi pɛɛ akéhe nɛ ipakare nɛ

ríyu nɛ n-yóɔpinan̄ɛ te n̄pá píyɛi-pɔ!

14 Lifáákó lina lɛ ai yɛ pɛɛ rɛ: Amí! Piwéésɛ pɛ̄ api yɛ pɛɛ wúla api yáási.

6

Atɔpi akpuulū foi nyɛ mɛwúkule

1 Amí paí, am yénu kɛ Risán̄pipi ari atɔpi asɛɛi nyɛ kémɛɛ rise n wúkule, am pɛɛ lifáákó lina lɛ lise kom, lin metɛ nɛ símisi yarɛ ikónɛ pisenkɛɛ rɛ: A kam.

2 Amí paí am isã tomé yénu. Uyɛɛ i n t̄ú yɛ pɛɛ pitɛpɛ múlɛnɛ. Api piferiyɛ ihɛɛ u pa, uu yisi uú n tósu yarɛ uyɛɛ n feriyɛ un kɔ tósu uké ha kɔ piferiyɛ rikpá mɛcɔ. 3 Kɛ Risán̄pipi ari ritópi lírū n wúkule, am lifáákó lírū kom ai semni rɛ: A kam!

4 Isã icɔ yɛɛ n wɔɲnɛ yarɛ nna ii pɛɛ léeri. Uyɛɛ i n t̄ú uu r̄nan̄ɛ yenu rɛ uké ketɛ kɛcáá nkín̄niɲɛ lese p̄isoi piké nɛ n kónaanɛ nnya. Api kɔ kutéhe caaca kunyine u pa.

5 Kari ritópi táánū n wúkule, am lifáákó táánū kom ai semni rɛ: A kam! Amí paí, am isã ηmɔhɔ yenu. Uyɛɛ i n t̄ú yɛ pɛɛ kemún̄jé múlɛnɛ. 6 Am lifáákó lina lɛ kɛcɔpɛ metɛ mɛnyine kom, mɛn tee rɛ: Pi yé mɛsír̄ɛpipi mɛnyine kemún̄jɛcaripi kɛsɛ nɛ kekeiyaa kɛsɛ ihéé lɔ, api kɔ mɛmún̄jɛpipi simún̄jɛcaripi sitaani nɛ kekeiyaa kɛsɛ ihéé lɔlu. Amá áni kapɛ mékpɔ nɛ p̄íta p̄ó tica.

7 Kari ritópi náii n wúkule, am lifáákó náii metɛ kom tɛ: A kam! 8 Amí paí am isã inyine yenu nɛ

mehóle ntone ipiŋe. Pi ye uyee i n tũ sée re nkpɔ. Nkpɔ kuhore ye pee u tikilenle. Api ketē awélé ana kémee kuse kecáá ńnaŋe yenu apí ne atéhe ne nkũ ne itói ne licópii-cópii sisoipipi tékéé.

⁹ Kari ritópi núpũ n wúkule, am kenyóonsetunipi metene pē kapi Nléécaasimé ne aseéra kapi n lése nnya m parii amífri yenu, ¹⁰ pin pupukee lin cálē te: Sáa sone círicírí ne uyíkíyiki, hái ne keyo-pɔ kaa yé lē n nāŋaise póké kelene túhaane póké nsímései yē póké pee ketē nké písoi ntókpɔ kecáá kutu ripasa?

¹¹ Api pinnéi mmē mǎpá úye ketúkanka tomé pa, api kɔ pi maa re piké pee kɔ nkáripí n wéntelē, pipikéicɔ ne pipimarecɔ kapi pimécɔ n kónine piké ha pinnéi cápínerɔ.

¹² Kari ritópi kpúúlũ n wúkule, am paí ketē ake yéŋesi ne rikəhə. Ituŋe ii panse riŋmóhə yare kukpɔsaŋaá, iwáre ii innéi panse yare ménye.

¹³ Kelééca aWarepi aa pee keteni-i póroiri yare ke kúfikiyee aku ye kuyɔ píima kémee kuapipi n tíye aa póroi mecɔ. ¹⁴ Kelééca ake wúkaapɔ yare rítelē kapi riwépi, ayópe nnéi ne míni kepáápáá sitē nnéi asi siketoné-i yisikee. ¹⁵ Ketē nté piyɔopi ne piwéése ne atopi piwéése ne pimámá ne pináŋe-nanŋe ne pilási nnéi ne pɛpɛe pimécire n te api ayópe kecáá aparepoo kémee ne aparecaŋaa sipáápáá pékesi. ¹⁶ Api ye pee ayópe ne aparecaŋaa maa re: Ani kerócaá lóime ani ró yárii təké uyee riyópitũ kecáá ń tũ ne Risáŋpípi kuwɔi ne ketaa wa. ¹⁷ Li we re pikuwɔi keyaa píima ye tuimelē. Wóo yé fe uú lelu?

7

Ulééca písoi ye ritii kecáá Ulééca nwoi yɔsi

¹ Lẽ memáá, am pɛɛ pilécaatumɛ pina pinyine yenu pin ketě awélé kena kémɛɛ nyenu. Ketě kecáá ayɔ ana kapí pɛɛ múlĩ tɛ kuyɔ kúka áku kapɛ nɛ ketě kecáá nées mínimaa-i nées kuléé kunyine kecáá m̄ pi nnya. ² Am kɔ ulécaatumɛ ucɔ yenu un ketunjeleemɛ-mẽ taámelẽ un Ulécaaa yɛɛ nfáa n tɛ nwɔi múlĩ. Uu cáai ai cá, uu pilécaatumɛ pina pɛpɛɛ ncée n yẽ tɛ piké ketě nɛ mínimaa íwɛ wa maa rɛ: ³ Ani kapɛ ketě nées mínimaa nées alée rica hái nɛ kumúnjé kpɛ-i kari yé Urólécaaa pikeikó atii nwɔi n wa. ⁴ Am pɛɛ pẽ kapi nwɔi n wa nnéi kóm. Pi leɛ pisoí ákotokú píle nɛ afɛɛna nɛ ana (144.000) Isirayɛeli pikó amare nnéi kémɛɛ. ⁵ Yuta kumare kémɛɛ, pisoí ákotokú kefi nɛ até (12.000). Rupeni kumare kémɛɛ, pisoí ákotokú kefi nɛ até (12.000). Kaati kumare kémɛɛ, pisoí ákotokú kefi nɛ até (12.000). ⁶ Aɛɛ kumare kémɛɛ, pisoí ákotokú kefi nɛ até (12.000). Nɛfitalii kumare kémɛɛ, pisoí ákotokú kefi nɛ até (12.000). Manasee kumare kémɛɛ, pisoí ákotokú kefi nɛ até (12.000). ⁷ Simeyɔɔ kumare kémɛɛ, pisoí ákotokú kefi nɛ até (12.000) Lefi kumare kémɛɛ, pisoí ákotokú kefi nɛ até (12.000). Isakaa kumare kémɛɛ, pisoí ákotokú kefi nɛ até (12.000). ⁸ Sapilɔɔ kumare kémɛɛ, pisoí ákotokú kefi nɛ até (12.000) Yosɛfi kumare kémɛɛ, pisoí ákotokú kefi nɛ até (12.000) Pɛnyamɛɛ kumare kémɛɛ, pisoí ákotokú kefi nɛ até (12.000) kapi nwɔi wa.

Tisoiwuí píima tɛɛ Ulécaaa keyúrí n cápinelẽ

⁹ Lẽ memáá am pái, am tisoiwuí píima rinyine yenu, tipisoí ápi kúkeentɛnɛ wɛ. Mpá nsoipuri híyɛ nɛ m̄pá kumáɛ kúyɛ nɛ m̄pá ayu áyɛ nɛ m̄pá

meyu méye pikó ye pi. Tiyóòpitū ne Risáñpipi keyu-i kapí pɛɛ nyenu pin sitúkanka caacaa tomé tántilē pin atenepai mulēilē. ¹⁰ Pi pɛɛ cááile lin cālē te: Uróléecaa yɛɛ riyóòpitū kecáá n̄ tū ne Risáñpipi pɛɛ tiróyu lɔ. ¹¹ Piléecaatumɛ nnéi ye pɛɛ riyóòpitū ne piwéése ne lifáakó lina keyu nyenule. Api wúla api ketē kényu tuhu api Uléecaa yáási ¹² pin tee re:

Amí, Uróléecaa yɛɛ ipakare ne akéhe ne mɛwéesesohɔ ne ipɔnɛse

ne ríyu ne n̄nanɛ ne rikohɔ n̄pá píyei-pɔ te. Amí!

¹³ Kei ke piwéése pē use uu rinóo yósi uu né maa re: Píye ye mpí pɛɛ nní sitúkanka tomé tántilē pin ne méye leeri? ¹⁴ Am u pɛse re: Unépiima, póo nyu. Uu pɛɛ né maa re: Pɛpɛɛ íwe piima kémɛɛ n léeri ye pi. Pi pisitukanka caacaa heerele api risáñpipi menye kémɛɛ si wárarase. ¹⁵ Lē nnya kapi Uléecaa riyóòpitū keyu-i we pin ukeyɔ-i ketúné ne kesine u yáási. Uyɛɛ riyóòpitū kecáá n̄ tū yé pikecáá m páilē. ¹⁶ Nkū n̄n yé kɔ piwai pi rikpá, nníré n̄n yé kɔ piwai pi rikpá, ntunɛ n̄n yé kɔ piñmákaa pi rikpá, kutói áku yé kɔ piwai pi rikpá. ¹⁷ Li we re Risáñpipi tɛɛ riyóòpitū kecɔpe n̄ we yé ne pilúkei pi ha ari pi kpísi ari ne míni mee ye nfáa n he ihɔi kémɛɛ pi sí, Uléecaa uu pɛɛ pimɛnini nnéi t̄nne.

8

Titópi sééi-sééi mɛwúkule

¹ Ke Risáñpipi ari ritópi sééi-sééi tē n wúkule, ai keyómecaa-pɔ séé léké-léké yare itunɛ nwɔi mekóónú welé kumúné. ² Am piléecaatumɛ pisɛɛi pē yenu pin Uléecaa keyu-i nyenu. Api anáatón̄ aɛɛi pi pa.

3 Uléécaatumε use uu peé weri uu kenyóonsehúúpi kecáá nyere. U pee wura kecaripi ke-i kapi ye tulaali n ηmaasi múílenle. Api tulaali kulúí ne Uléécaa pikó nnéi iyáhaa u pa re uké wura kenyóonsehúúpi kee riyóopitū keyu-i ní we kecáá he. ⁴Tulaali anyo ne Uléécaa pikó iyáhaa ii uléécaatumε anipe-i léeri ii Uléécaa keyu-i taá. ⁵Uléécaatumε uu pee kecaripi ke-i kapi ye tulaali n ηmaasi kpísi uu kenyóonsehúúpi kémee nna toru uu súúni meyiye uú ne ketē kecáá sápo, ikóne ii senkee, metē ame léenti, ikóne ii yékurentε, ketē ake yénesi.

Anáatōη foí ana nyee n tē

⁶Piléécaatumε píseei pee anáatōη aseii m múílē api pee pimεcire cápine piké a ténse.

⁷Ufoí uu rináatōη ténse, akónεparepi ne nna aí ne ménye cōhōne aí ne ketē kecáá lóiri. Ai ketē hōonene metaani, ai kuwélé kuse torε múkú-múkú, ai kō aléé hōónene metaani, ai kuwélé kuse torε múkú-múkú, ai kō meyúí ηmú nnéi torε múkú-múkú.

⁸Uléécaatumε lírū uu rináatōη ténse. Ai riyópe ntōne rinyine tee nna ní torε mínimaa kémee sápo. Ai mínimaa hōonene metaani, kuwélé kuse aku panse ménye. ⁹Ai liwawai nnéi lee mínimaa kémee ní we lin fafai hōonene awélé ataani, ai kuwélé kuse nam. Ai kō áninōi hōonene awélé ataani, ai kuwélé kuse nam.

¹⁰Uléécaatumε táánū uu rináatōη ténse. Tiwárepi maamaa tee iyúipuke meco ní torε ari keyómεcaa-pō lóiri. Ikóí ne ínihōi kai hōónene awélé ataani, ari kuwélé kuse kecáá lólu. ¹¹Pi ye riwárepi tē sée re apisenti. Ai míni hōonene awélé ataani, kuwélé kuse aku panse apisenti, pisoi kulúí api míni mee n tulesi nnya kpíni.

12 Uléécaatumε náii uu rináatónj ténse. Ai itunε ne iwáre ne awárepi hōone awélé ataani ataani, ai mǎ́pá yo kuwélé kuse pepu re awélé ataani nyē kémee kuse kuké kuḡmaha-i n we nnya, keyáa keké kemetǎ́i awélé ataani kémee kuse paa, kesine keké kō kemetǎ́i awélé ataani kémee kuse paa nnya.

13 Amí weríí, am metuke maamaa menyine yenu men kelééca-a-pō yóosilē, men símisi lin cáǎ́ te: Iwe, íwe, íwe ke ketē kecáá pikó api anáatónj ke piléécaatumε pitaani tǎ́rǎ́ mpí api n ténse nnya topori!

9

Anáatónj ataani tǎ́rǎ́ meténse

1 Uléécaatumε núpū uu rináatónj ténse. Am ppe riwárepi rinyine tee ppe kelééca-a-pō n lóime keteni-i yénu. Api mehóre menyine kehánne u pa.

2 Uu mehóre mē wúkule. Anyo anyine yare kehúú maamaa anyo aa mehóre mē kéméé léeri, itunε ne kuyō aku mehóre anyo nyē nnya kuḡmaha cōni.

3 Apáani aa ányo nyε-i léeri aa keteni-i n we, ai ketē kecáá inǎ́ nnaḡe ncō a he. 4 Ai ppe a maa re áa kape meyúí née mepéi née kuléé kunyine rica, amá psoi ppe ápi atii kecáá Ulééca n wǎi m má ḡmane kaa yé rica. 5 Api ncée a he re aké pi kō. Amá pi re aké pi fikiise iwáre inupū. Pifikiise pē mpǎ́le ye we yare ke inǎ́ ii ye nní usoi n tori mpǎ́le ncō. 6 Psoi yé lisiyaa se-i nkpō wéési, ápi yé ppe n yē. Pi yé n la piké kpí, amá nkpō nn wuru ní ne ketaa pi wai.

7 Apáani nyee wele yare isǎ́ kapi n nyóonse piké ne atōpi ha. Linyine yare ayóopikōḡ kapi ne wura

n wa ye pɛɛ aayu keɔ́áá wele, asiyu pɔ́on sisoipipi ne menyíne we. ⁸ Annyúpi ye pɛɛ wele yare nnósinyúpi, aani yare ákinaá akó. ⁹ Aakin ye pɛ́é wele yare siwenitukanka kaa tanaalɛ́, aaméjé iwɔ́o pɔ́on we yare sínóipi ke isã kulúú ii n tórɔ́i in ne itóó ne atɔ́pi sí. ¹⁰ Aasele ye pɛɛ sínóopi mále yare anansele. Asele nye-i ke annahe ní pɛ́é we aké ne písoi iwáre inupũ kɛ́mɛɛ n fikiise. ¹¹ Auyɔ́opi yeɛ akɛkpeɛ́ ní we yeɛ mehóre mɛ́ utume. Urinyiri yeɛ Me-epiree kɛ́mɛɛ Apatɔ́. Pi ye Mékireki kɛ́mɛɛ u sée re Apolɔ́ *

¹² Iwe meluke foí mee lé tómpɔ́. Iwe meluke meté mee kɔ́ lé memáá pikáme kpáne.

¹³ Uléécaatume kpúúlũ uu rináátɔ́n ténse. Am meté menyine kom men akóle ana nyeɛ kɛnyóonsehúúpi kápí ne wura n wa ken Uléécaa keyu-i we kɛ́mɛɛ-pɔ́ leeri. ¹⁴ Ame uléécaatume kpúúlũ uyee rináátɔ́n m má maa re: A piléécaatume pina pɛpɛɛ nkóí maa kapi ye n sée re Efiraati keɔ́áá m pahaalɛ́ fénnɛ. ¹⁵ Api pɛɛ piléécaatume pina pɛ́ fénnɛ. Pi pɛɛ itunje iye-i ne keyáa ke-i ne iwáre iye-i ne kumɛ́ kpe-i pimɛ́cɛ́rɛ cápínɛlɛnle piké keté hɔ́nɛnɛ metaani piké kuwélé kuse kpu. ¹⁶ Pisantone kutɔ́pilee ye pɛ́é lele písoi afínáájé píle píle meté (200.000.000). Ne linnéí mmɛ́ konle. ¹⁷ Ne pɛɛ menéyɛnɛ kɛ́mɛɛ isã ne pɛpɛɛ i n túntilɛ́ yɛnle. Pi pɛɛ siwenitukanka tántilɛnle sin wɔ́hɛnɛ yare nna née yare rihúúhúúparee née yare metuhuta. Isã ayu ye pɛ́é wele yare akínaá ayu. Nna ne ányɔ́ ne linyine yare nfúrɔ́ toi ye pɛɛ piinɔ́-i léentile. ¹⁸ Ai sisoipipi hɔ́nɛnɛ metaani, ásáláú ataani aa kuwélé kuse kóni.

* **9:11** Apatɔ́ ne Apolɔ́ aseí re ucókoí, née ucaainkeɛ

Asáláú ataani nyε nyεε nní nna ne ányo ne nfúrō toi mee pεε piinō-i n léenti. ¹⁹ Isā iyē nnaηe ye iinō-i ne iasele-i wele. Iasele ye iwáa meco wele. A áyu mále aa ye ne nkópe wai.

²⁰ PISOI tārō pē ke asáláú nyē áa n kō ápi pimewai kópe kepire rito. Ápi aníri ne piléé kapí ne wura ne nwóōweni ne nweni ηmōhō ne aparē ne ana ní serí ái ye kō fe liké yē, ái ye kō kō ai ye kō sōne piyáhaa tíye. ²¹ Ápi pipisoikō ne pimεsepewai ne pimεsoikpáráwai ne pipiyaa kepire rito.

10

Kételepí kapi Yohani mí pa

¹ Am pεε uléécaatumε uco yenu un ínaηe má, un keyómεcaa-pō cepimelē ahóo an u yariilē. Kuwamenirí ye pεε uriyu kecáá wele, ukeyu ken we yarε ituηe, uana pōon we yarε inalempi. ² U pεε kételepí kenyine kunípe-i múflenle ken wúkulelē. Uu kúna luke-luke mínimaa kecáá cōpu uu kumíi ntaai kecáá cōpu. ³ Uu pεε meγá cáái ai cá yarε kúkinaá kpeε senkeε. Kuu rincáái, ikóne ii semni meεεi, nnē nn kóm. ⁴ Ke ikóne ii meεεi mē tinóo ní ma, am n la ké wói, am keyómεcaa-pō rinóo rinyine komti re: A ikóne meεemni meεεi mē tinóo kefa-i rinyiki tiké m pékaalē, kapε ri woi.

⁵ Uléécaatumε uyē kamí pεε n yē un míni kecáá ne ketē kecáá nyenu uu keyómεcaa-mē kunípe luke-luke síka. ⁶ Uu Uléécaa yeε keyómεcaa ne lelee kekεmεε ní we ne ketē ne lelee kekεmεε ní we ne mínimaa ne lelee mekεmεε ní we n wapisi rinyiri séi uú ne wéeri re ituηe íi kō nképni we. ⁷ Keyáa kē ke uléécaatumε sééi-sééi uú ha urinaatōη n ténsene,

Uléécaá kemúnjé nnéi kee m pékaalē ye ha waine yare kuú peε mekεε-me linsímé upikeikó antepuyε n símisi.

⁸ Metē mē kam peε n kō men keyómεcaá-pō né símaari, amε kō pimáa né kpá re: A n ηme a ha kételēpi kee n wúkulelē uléécaatumε yeε mínimaa kecáá ne ketē kecáá n nyenu anipe-i yósi.

⁹ Am peε uléécaatumε uyē kuwée-mē n sí, nen u tee re uké kételēpi kē né pa. Uu né maa re: A ke kpísi aa muuni. Ke yé ntule kefa súúnu, amá ke yé mpónóo-i n láárú yare meté.

¹⁰ Am uléécaatumε kunipe-i kételēpi kē yósu am muuni. Ake nnénóo-i larisi yare meté, amá kam piluke ke m masí, ake ntule kenéfa súúni.

¹¹ Unyine uu peε né maa re: Li pise re póké ha kō ne Uléécaá rinyiri lē kuu ayu meyā ne isoipuri ne meyu ne piyóopi kecáá n símisi pi ritéjse.

11

Píseérakó pité pē kecáá nsímé

¹ Api peε kekápapi kenyine né múise yare kemúnjénaapi api né maa re: A yisi a Uléécaá keyō ne kenyóonsehúúpi musí, aa pepeε kei n yáasi keeni.

² Amá a kéyaála kee Uléécaá keyō ketahai-mē ní we riyá, kapε kē musí. Pi kē ne pepeε ápi ye Uléécaá m pakare riyále re piké Uléécaá kuyu teleise iwáre afεena ne ité. ³ Né pinéseérakó pité pē he api Uléécaá rinyiri ne písoi símisi pin ikpōlū tántilē siyáa kúkotokú ne píle píle meté ne kuwóó ne kefi (1.260). ⁴ Píseérakó pité pepeε nní Olifiyee aléé até nyē ne sífiráa sitōsi sité seσεε ketē Upiima keyu-i n nyenu. ⁵ Unyine un n la uké pi caai, nna nn piinōo-i

léeri nn pipilaarə torə. Εεε, unyine un n la uké pi caai, li pise re piké lē u kpu. ⁶ Pi nnaηe mále pin yé keyómecaa tápisi re ikónε ii kapε kumúnjé kpē nnéi kémee kapí nε Uléécαα rinyiri n símisi cuunu. Pi kə nnaηe mále pin yé míni ripólóσε μέnyε, pin yé kə tíyεσε itói ncəpuri ii ketē kecáá léeri kumúnjé kpε-i kapí n la.

⁷ Pin píyεi piaseéra pilése m masí, ináme iyεε mehóre-i n léeri yé atəpi pi wa ii pi feriyε ii pi kóni. ⁸ Sisoikópe asi pεε kuyu maa kecəpe kέyαála-i n laikelē. Pi múnjisenεle api yénu apí nε kuyu kpē séi re Sotəm née Esipiti. Kei kapí pεε Piupiima kunapéékó kecáá kari. ⁹ Ayu nnéi kémee písoi nε amáre nnéi kémee písoi nε meyu nnéi kémee písoi nε isoipuri nnéi kémee písoi yé siyáa sitaani nε kuwélé kémee pi yē pin kpuwaalē, amá api yé ncée he piké nhóre nnyine kémee pi wa. ¹⁰ Lē kai nní pi n wa nnya, li yé ketē kecáá písoi n láárú pin mpóonare-i we, pin lihεεheε pasiine re antepuyε pē keté ye pεε ketē kecáá písoi fikiisele nnya.

¹¹ Siyáa sitaani nε kewélé kē memáá, nfáa mee Uléécαα kémee n léeri nn weri nn pi loni, api yisi api piana kecáá nyεε. Iwame píima inyine ii pεε pεpεε pεε pi n nyáni loni. ¹² Antepuyε pité pē api pεε rinóo cáca rinyine keyómecaa-pə komti tin pi tee re: Ani nté ritaáme! Api pεε ahóo kémee keyómecaa n taálē, pipilaarə api pi yenu. ¹³ Ketē akε liitunε iyε-i meyá yeηesi, ai kuyu həonene awélé kefi, kuwélé kuse aku foru aku lolu, ai ketē piyεηaa pē kémee písoi ákotokú aseei (7.000) kopu, ai picə kewuu taise api Uléécαα yeε keyómecaa-pə n we ríyu waise. ¹⁴ Iwe meluke lírū mee lē tómpə. Metáánū ye nfáani sóntile.

Tináatōh sēēi-sēēi

¹⁵ Uléecaatumε sēēi-sēēi uu rináatōh ténse. Metē cáca mēnyine kulúí amε keyómεcaα-pō maari re: Ketē kecáá iyōōpi ye Urópīima ne uyē kuu n wée anipe-i lō. Mpá ne píyei-pō kuu yé iyōōpi n tū! ¹⁶ Piwéése afεéré ne pina pepε Uléecaα keyu-i piayōōpitū kecáá ní tū api wúla apí kpará api Uléecaα ríyu waise, ¹⁷ Pin tee re: Upīima Uléecaα, rínanε nnéi ute yεε neni ní we un kō mεkke-mε we, tō pō pōnεse re pō mpónanε píima ne ipóyōōpi tone nnya. ¹⁸ Isoipuri ye pεé ne kuwói yisile ii nyere. Amá kupówói ye nkpéni yisile. Itunε iye-i kaα pikpōkpō nnéi ní túhaanεne ye nkpéni tule. Pipókεikó antepuyε, pē nnéi kaα n te, pē nnéi pεε ye rinwúla api ríyu pō waise, piwéése née siwá yé nkpéni piihεε yosí. Li kō nkpéni tule re pōké pepε ketē n kópu pō kō kō. ¹⁹ Uléecaα keyō kεε keyómεcaα-pō ní we akε hánne, nkómεine kuú ne pisoi n sée kutakai aku ukeyō-i léeri. Sikónεtéhε ne metē ne pikónεsenkεε ne ketē piyenāa ne akónεparepi maamaα aa léeri.

12

Unósi unyine ne kúconcō

¹ Ai limáamaα linyine keyómεcaα-pō lese ai nyíse. Unósi unyine lo yεε ntunε n tanaalē un iwáre uana metene wailē, un kō riyōōpikōh rinyine ríyu kecáá kípilē, awárepi kefi ne até an tikεcáá we. ² U pεε kefa mále, un pεε kémare-i memárenlō ne pupukεε.

³ Ai kō linyine licō keyómεcaα-pō lese ai nyíse. Lē ne kúconcō maamaα wéé kunyine le yarε nna. Ayu aseei ne akólé kefi kaku má. Ayōōpikōh aseei

nyee áyu nyē kecáá we. ⁴ Kurisele ari keyómecaa-pō awárepi hōone metaani, ari kuwélé kuse keteni-i láume. Kúconcō aku unōsi yee pimáre ní la keyu-i nyere, kun la re un kewá m mari, kuké ke muumpō. ⁵ Unōsi uu kewántisi maru. Ketisi ye ke kee isoipuri nnéi ne n-yōopināne yare nweni m múine. Ai ukewā kē Uléecaa ne uriyōpitū-mē kpíipō. ⁶ Unōsi uyē uu pree wuru uu kucesi kóima-i ke Uléecaa uu ketōne n nyōonse uu u yekei sí te piké kei u n kpínii siyáa kúkotokú ne píle píle meté ne kuwóō ne kefi (1.260).

⁷ Atōpi aa keyómecaa-pō wai, Miseli ne pilécaatumē picō api kúconcō atōpi wai, kúconcō ne kupitumē pōō kō atōpi leeri. ⁸ Amá ái kpekpee pree feriyē, api pree keyómecaa-pō piketonē paa. ⁹ Api ketē mmé ku láume. Kúconcō píima kpekpee iwáa kpure kapi ye n sée re kunírilā ne Setani. Kpekpee ketē nnéi kecáá pisoī kiraasente. Api ketē mmé ku láume api kupitumē pō kō láuliri.

¹⁰ Am pree keyómecaa-pō metē cācā menyine komti, men tee re: Píyulale ne Uróléecaa nnanē ne Uiyōopi itunē ye kō nkpéni tule. Uyē kuu n wée n-yōopināne itunē pō ne kō nkpéni tule. Li we re pi unōome yee ketúné ne kesine Uróléecaa keyu-i pirómáreco kecáá nnōome n wa piláume masile. ¹¹ Tisānpipi menyē ne pinsímé kapí ne rikécáá aseéra ní lese mee tíyese kapi u feriyē. Ai kō kpá, ápi pree pinfaa ne kutu cōlē liké ne wa re pi nkpō wuru. ¹² Lē nnya liké pō n láárú, keyómecaa. Liké kō nōō nní kekeme ní we n láárú! Iwe ke pō ketē ne pō mínimaa ani topori! Li we re nókunéwéé-mē ke kuníri aku kuwóī ne wehepōlē, kun nyu re itunē kai ku n tise íi piye.

13 Ke kúconcó aku n yé te pi keteni-i piláume ku masile, aku pɛe unósi uyɛɛ kɛwántisi m mári n lakasente. 14 Kei kai pɛe metuke maamaa menyine améj keté unósi uyɛ pa re uké ne yóosi uké kucesi kóima-i ha, kei kapi yé ha kumúnjé kuse ne amúnjé anyine ne kumúnjé welé * kɛmɛɛ u kpínii un iwáa ne ketaa we. 15 Iwáa ii innɔɔ-i míni leseri yare nkói, ii unósi uyɛ kɛpire tikise re nkói mmɛ nké u rikpáú nké ne tómpɔ. 16 Ketɛ ake unósi uyɛ come. Ake nnɔɔ haa ake nkói ke kúconcó aku kunnɔɔ-i n léseme muumpɔ. 17 Kúconcó akú ne unósi uyɛ wóosi aku pɛe yisi akú ha upipirɛ nnéi ne pɛ nnéi pɛe Uléécaa isé m múilɛ pin kɔ aseéra ke Yeesu uu n lése tikilɛ atɔpi wai.

18 Aku pɛé ha mínimaa ritime nnyene kɛcáá tasi.

13

Ináme ité inyine nkó

1 Lɛ memáá, am pɛe ináme inyine yenu ne akóle kɛfi ne áyu aseɛi in mínimaa-i léeri in taámelɛ. Akóopipi kɛfi nyɛɛ akóle nyɛ kɛcáá we, Uléécaa alɛ pɔɔn pɛe áyu nyɛ kɛcáá wólaalɛ te anyíri. 2 Ináme iyɛ kam n yé ye pɛé ne kútoroó menyíne wele, iipái yare keyúipɔpi ikó, innɔɔ yare kúkinaá nnɔɔ. Kúconcó aku pɛe kunnɔɔne ne kuriyɔɔpitú ne rínanɛ píima nɔɔ i pa. 3 Kei kam pɛe iriyu rise yɛ yare pi ti rifapile api kópu. Amá tiittoi iyɛ karí pɛé ne n kpine ii pélu. Lɛ nnya, ketɛ nnéi pikó api pɛé n káipi pin kahaankɛɛ apí ne ináme iyɛ tiki. 4 Api kúconcó yáási api wúla re ku ináme iyɛ rínanɛ he nnya. Api kɔ ináme iyɛ yáási

* **12:14** Kumúnjé kuse ne amúnjé anyine ne kumúnjé welé: Li we yare nnéi mmɛ kapi nté nní lɛ n sée ye lele aɲmɛ ataani ne kuwélé.

api wúla, api re: Wóo ináme meco we, wóo yé kə fe uú ne i təpu?

⁵ Ai nnóo i he ii ye ne n tankεε in kə Uléécaá lámaankεε. Ai kə rínanje i he re iké ne iwáre afεena ne ité kέmεε ipikεi wa. ⁶ Ii nnóo wúkule ii Uléécaá lámaankεε. Ii kə Uléécaá rinyiri ne ukεyɔ ne pεpεε keyómεcaá-pə ní we lámaankεε. ⁷ Ai kə ncée i he ricuruu re iké Uléécaá pisoi atəpi wa iké pi feriyε. Ai kə múpá nsoipuri ní-ye ne múpá kuyu kúye ne múpá meyu méye ne múpá kumáre kúye kecáá rínanje i he. ⁸ Ketē nnéi pisoi pē anyiri nyεε áa hái ketē kekoraane-me Risánpipi kapí ne n nyóonse nfaa ritelé kέmεε n wólaalē yé i yáási api wúla.

⁹ Uye un ukómε, uké kó! ¹⁰ Lin úye n waimε re uké akpanii kέmεé n we, akpanii kέmεé kuu yé ha. Lin úye n waine re piké ne ritéhe u kpu, ritéhe kapí ne u kopunε. Lē nnya kε Uléécaá pikó api yé piŋmóópú ne nfatene kéyu m mahani.

¹¹ Lē memáá, am kə ináme icə yenu in ketē-mē leeri. Akóle até kii pεε má. Iyē akole ye wele yare isánj akó in kə símisi yare kúconcó. ¹² Iyεε pεε ináme foí iyεε mínimaa-i n léemε n-yəəpinaŋε mále. Ináme foí yé n wele, ilírū nnyí in kə ne innanje keisi. Ii ye pεε tíyεε ketē ne kepisoι api ye ináme foí iyē yáási api wúla. Iyεε pεε itói yósí in yé pεé ne i kpu, amá ii pélu. ¹³ I mεwai píima waille hái íí ne keyómεcaá-pə ketē kecáá nna súiseri pisoi nnéi inipεε-i. ¹⁴ I mεwai píima kai i n he re iké wa wale íí ne ináme foí iyē pikεi kέmεε fe ii ketē kecáá pisoi nnéi kuyu-i tani. I ye pi maa re piké ináme iyεε pεε itói n yósí in yé pεé ne kpu, amá in kə ne nfáa má keyu serí piké ne ríyu i waise. ¹⁵ Ai kə rínanje i he re iké ináme keyu

kapi ní serí kέμεε nfάa wa kekέ ne n símisi, kekέ kα tíyεσε pikέ peπεε piyάhaa ke n yúlu kó. ¹⁶ Iyεε wa ke pisoi nnéí, siwá ne piwéése ne pimámá ne píwekóó ne peπεε pimεcιre n te ne pilási api kunίpe née ritii kecáá nwóí má. ¹⁷ Uka úu ye fe ukέ linyine lα née ukέ yáá, unsá linwóí mmē ukecáá m má. Li yé fe ai ináme iyē tinyiri née nnéí mmē kapi ye rinyiri tē n sée.

¹⁸ Nté kai μεwέέσεσhα píσε. Uyεε μεσhα m má ukέ kέε uu nnéí kapi ye ne ináme iyē n sée ceru. Li we re nnéí mmē ye usoi rinyiri le. Mμε μεε nní píle píle mekpυulū ne kuwóó ne kefi ne mekpυulū (666).

14

Pē ayu ke Uléécau uu n lα keyome

¹ Am peé paí, am Tisáηpipi yenu tin Siyóo riyópe kecáá nyenu, pisoi ákotokú píle ne afεena ne ana (144.000) nyé ne pē nnéí atii kecáá ke tirinyiri ne Tiusaa rinyiri ari n wólaalē póon kα kei we. ² Am keyómεcau-pα metē menyine komti yare míni píima menyine μεε wólu née yare ikónε yeε meγά semni. Nné mmē kam n kó ye we yare ke pikéηepepe api ye sikéηé mí pépu nné nco. ³ Pi peε riyóopitū ne lifáakó lina lē ne piwéése pē keyu-i keyóme fale kenyyine yomle. Uka úu ye peε fe ukέ keyóme kē peikee, insá pisoi ákotokú píle ne afεena ne pina (144.000) pē ayu ke Uléécau uu ketē kecáá ní lα μεcιre peε ye fe.

⁴ Pisoi pinyine ye pi peε ápi pinósiwélaa ne pimεcιre mékperinkpe m póriinkee. Api pinósi nyu. Tisáηpipi kapi ye n tikilē nípá yei kari sí. Li pisoi kecōpe piayu lαle re piké n we yare melukepipi foí kapi ye Uléécau ne Risáηpipi n laanse meco.

⁵ Nnóomesimé níka rín kò piinṣo-i we. Nka rín we kapi yé ne pi n cési.

Pilécaatumε pitaani ye yóólē te Ulécaaye ne písoi túhaanene

⁶ Am kò ulécaatumε ucò yenu un kelécaaa-pò yóósilē. Nsímé Kεcire teneciré kuú pεε má uké ketē kecáá písoi ne nípá isoipuri íye ne nípá kumáre kúye ne nípá meyu méye ne nípá ayu áye riyóó. ⁷ U ye pée malé ai cá rε: Ani Ulécaaa n wuru ani ye kò ríyú u waise rε itunje ye tule uké ne písoi túhaane nnya. Lē nnya, ani ye uyεε keyómεcaaa ne ketē ne mínimaa ne ínihoi n wa yáási ani wúla!

⁸ Ulécaatumε ucò uu melírū tiki, uu rε: Ku loole, kuyu maa Papilṣoni ye loole. Kpekpeε ayu nnéi kupita nírise. Kupita piníré pεε kuiwásánkaí píima kaku písoi n tā.

⁹ Ulécaatumε ucò uu metáánū pi tiki, uú malé ai cá rε: Uye un ináme ne ikeyu kapi ní serí n yáasi uu wúla, api nwói uritii kecáá née kunípe kecáá u wai, ¹⁰ pi yé kò uyē Ulécaaa kuwói pita pεε ápi líka n cónelē kepóripí-i u súúnu uu níru aí ha pεε nna kémεε ne linyine yare nfúrō toi kémεε pilécaatumε pεε n cáká-cákálē ne Risánpipi keyu-i u n wukei. ¹¹ Nna mee pi n wúkei anyo aa pεε nípá píyei mesére n likirelē, pεpεε ináme keyu-i ne ikeyu kapi ní serí n yáasi api wúla ne nkó yeε ritii née kunípe kecáá irinyiri nwói m má, ápi pεε ketúnjé ne kesine mewénte má.

¹² Lē nnya ke Ulécaaa pikó pεε Ulécaaa isé ní múlē pin kò Yeesu ne kefa tenelē api yé n ηmóópúlē.

¹³ Am pεε keyómεcaaa-pò metē menyine komti men né tee rε: A wói rε: Káí ne neni n kpísi, pεpεε Upíima kupéneco kémεε n kpíni ye pínarekome le.

Uléécáa Nfaasone ye re lee ni mesei, li we re piiwe nnéí kapí ne nkpeni wénte re piké pimewai ihéé yósi nnya.

Pikpáa ne picáa nsmé ketē kecáá

¹⁴ Amí paí, am ahóo tomé anyine yenu, unyine un ahóo nyē kecáá tū un ne Usoi kepipi menyíne we. U ppe ríyu kecáá wura riyōōpikōñ kipilenle un kō kényale yelekó kunípe-i múílē. ¹⁵ Uléécaatumē ucō uu Uléécáa keyō-i léeri uu uyēe ahóo kecáá ní tū maapō ai cá re: A kepónyale fō aá kpsi. Ikpáatunye ye tulle, li we re iluke ye ketē kecáá pipele masile. ¹⁶ Uyēe ppe ahóo kecáá ní tū uu ppe kényale fom, ai ketē kecáá iluke kpsi.

¹⁷ Uléécaatumē ucō uu Uléécáa keyō kee keyómecaa-pō ní we kémēe léeri. Uyē ne ppe kō kényale lari-lari múílenle.

¹⁸ Uléécaatumē ucō ye nna kecáá nínanje m má pōo kenýōōnse-i léeri uú ne uyēe kényale lari-lari m má símisi ai cá re: A kepónyale yelekó kē fō aa ketē kecáá rēese sipúkípi túúni re rēese ye pipele masí nnya. ¹⁹ Uléécaatumē uu ukényale ketē kecáá fóm, uu ketē kecáá rēese kecare apipi túúni uu kupóri maamaa kpe-i ke Uléécáa kuwōi aku ní we súúni. ²⁰ Ai kupóri kpē ne kuyu iyaa leepō ai ku pulu ai cérii, ménye ame kupóri kpe-i léeri amé taá hái ne isā akpaláa kecáá-pō, ame mecáa tóri yare kilomētiri píle píle metaani (300).

15

Pilécaatumē ne ásáláú tōrō

¹ Am ppe limemáá keyómecaa-pō limáamaa linyine kai n lése ai nyíse yenu ái kusímé we. Lelēe

pilécaatumε pisεei pεε ásáláú aseei tɔɔɔ m múílĕ.
Liriyíkí rε lελε másunε Uléεcaa kuwɔi aku pεε
nínεsi. ² Am kɔ linyine yenu yare sikáláúwεlépi, lin
tɔɔɔlĕ yare mínimaa, nna nn kɔ kέmεε cɔhɔnelĕ.
Pεpεε ináme ne ikeyu kapi ní serí ne irinyiri
nkεenwɔi n feriyε api pεε sikáláúwεlépi sεε n
tɔɔɔlĕ yare mínimaa kεcáá n nyenu, pin Uléεcaa
kεkénĕ múílĕ. ³ Uléεcaa ukεikó Moisi keyomε kuú
ne Uléεcaa ríyu n waise ne Risánpipi keyomε kápí
pεε yóm tε:

Upríima Uléεcaa, rínanĕ nnéi ute,

Lĕ nnéi kaa n wa ye piyεε, ái kɔ kusímé we.

Isoipuri nnéi uyɔɔpi,

Kεpómúnĕ ye kεcírε wele

Ken kɔ nsímései tikilĕ!

⁴ Upríima, wóo yé fe uu yúlu rε úu yé pɔ wuri,

Uu yé kɔ ripónyírí ritaáse? Li we rε mεpɔcírε pɔɔ
cáká-cákálĕ.

Isoipuri nnéi pisoι ye sántile piké kεpóyu-i riwula
piké pɔ yáási,

Li we rε li sántile liké nyíse rε mεpɔwai ye kεcírε
wele.

⁵ Am pεε lĕ memáá paí, am yénu Uléεcaa keyo
kέmεε kε kunyóɔnseacáníí aku ní we ken keyómεcaa-
pɔ hánnelĕ. ⁶ Pilécaatumε pisεei pεpεε ásáláú aseei
m múílĕ api kenyóɔnse-i léeri. Asánháá tomé sɔne
yíkíyiki nyεε n tɔlu kápí pεε lapaalĕ, pin kɔ rikín
kεcáá wura atampála teriilĕ. ⁷ Lifáakó lina lĕ lise
ali pilécaatumε pisεei pĕ wura siporipi sisεei pa,
Uléεcaa yeε nḗpá píyεi-pɔ ní we kuwɔi píima kun
sikεmεε yipaalĕ. ⁸ Uléεcaa mεyɔɔpi ne unnanĕ nnya,
ányɔ aa kenyóɔnse yarii, pilécaatumε pisεei pĕ

ásáláú aseí nyē áá ha ne piwai másu, úka úu fe uké kenyóonse-i lompó.

16

Uléécaá kuwáí píima siporipi siséí

¹ Am pree metē cacaá menyine kom men kenyóonse-i léeri men pilécaatumē piséí pē tee re: Ani n ηme ani ha Uléécaá kuwáí píima siporipi siséí sē ketē kecáá kōnu.

² Ufoí uu tómpó uu ha ukeporipi ketē kecáá kōni. Kúcapáá kópe ne kupóle-póle kunyine aku písoi pree ínáme nwáí pikécáá m má pin kó ikeyu kapi ní serí yáási wai.

³ Ulírū uu ha ukeporipi mínimaa kémee kōni, ame panse yare ukpókpo menyē, lifáákó nnéí lee mínimaa kémee ní we ai kpíni.

⁴ Utáánū uu ha ukeporipi ikóí kémee ne ínihóí kémee kóikee. Linnéí ai panse ménye. ⁵ Kei kam pree kō ulécaatumē yee míni kecáá rínanηe m má un tee re: Pó aseí tikilenle, póo nní ní we, pón kó pree mekeeme we, póo nní n cáká-cákálē, kaa nní n túhaane nnya, pó aseí ute le. ⁶ Kapi pipókó ne antepuye menyē n kóikee nnya ke póo kó ménye pi pa re piké n ntí. Lē kaí ne sá re piké pi wa!

⁷ Am pree kóm lin kenyóonse-i tee re: Pó Upíima, Uléécaá rínanηe nnéí ute, pipótúhaane ye nyamle pin kó aseí tikilē! ⁸ Ulécaatumē náii uu ukeporipi itunηe kecáá kōni, ai ncée i he re iké nna wa iké ne písoi tore. ⁹ Kutóí píima kunyine aku písoi tore api Uléécaá yee ásáláú nyē kecáá rínanηe m má lámaankēe, amá api yúlu re ápi yé ηmureí piké mēfine conse piké ríyu u waise.

10 Unúpū uu ukēporipi ináme iyē tiyōōpitū kecāá kōōni, ukēyōōpitē áke kuḡmaha cōni. Pīsoi api pēe ntóōsi ne aní n takai. 11 Api pēe íwe kapi n le ne ácapāá kapi n yé nnya Uléécaá yēe keyóōmēcaá-pō ní we n lámaankee, amá ápi pimēwai kōpe riyá.

12 Ukpúúlū uu ukēporipi nkói maa kapi ye n sēe re Efiraati kēmēe kōōni. Mmeni amē hōsu liké ne ketuḡeleemē-mē piyōōpi pēe n wemē ncēe n tápīle nnya. 13 Am pēe kúconcō nnō-i ne ináme nnō-i ne antepu nōōmē nnō-i yēnu, aníri kperinkpekōō ataani anyine nyēe ní we yare asahā an léenti. 14 Aníri anyine nyēe mēwai píima n wapisi ye nye ke Setani uu tumpō. Ketē nnéi kecāá piyōōpi kēmēe kaa sōnesi re aké pi cápīne piké ha ne Uléécaá, rīnanḡe nnéi ute keyaa maa ketúḡé atōpi wa.

15 Ani yē te né Upíima ne sōnepōle yare uyaa. Uyēe n tú un nyáni un umelape ukēcāá wailē te úu kape menmane sōne piké uisei yē ye únarekomē le!

16 Aníri nyē aa piyōōpi pē cápīne kelō kē kapi ye Mé-epiree kēmēe n sēe re Harimaketō kēmēe.

17 Usééi-sééi uu ukēporipi keléécaá yáá. Metē cacá menyine amē kenyōōnsē-i riyōōpitū kēmēe léeri, men tee re: Li piwai masile! 18 Ikōne ii yékurentē, metē menyine amē léenti ne pikónēsēnkee. Ketē áke yēnesi. Háí ke pīsoi apí ne ketē kecāá ní wemē, ketē áke pikai limēcō meyá yēḡaalē. 19 Ai kuyu maa hōōnēne metaani, ketē kecāá ayu nnéi pōō lólesi, Uléécaá uu pēe kuyu maa Papilōōni kecāá léise uu ukuwōi píima pita kēporipi ku pa. 20 Míni kepáápáá sitē nnéi asi wúrunkēe, ápi ayōpe pōō piyēne rikpá. 21 Akōneparepi konē-konē aa keyóōmēcaá-pō leeri aa pīsoi kecāá lólaari, an mulú yare aparēcaḡaa. Pīsoi

api pɛɛ ásaláú kɛ akónɛparɛpi aa pi n wai nnya Uléécaá lámaankekɛ kɛ ntóosi nn meyíkíyiki ní tɔsí nnya.

17

Ketahai kapi ne Papilɔni n túhaanene nkó

¹ Lɛ memáá, pilécaatumɛ pisɛɛi pɛpɛɛ sipóripi sisɛɛi m múlɛ use uú wɛri uú nɛ né símisi, uu rɛ: A kam kɛ ketahai kapi nɛ uwásánkaí píima n túhaanene pó nyíɛ. Kuyu píima kunyine yɛ ku kpɛɛ míni píima ritimɛ ní wɛ. ² Uyɛ kɛ ketɛ kekáá píyɔɔpi apí nɛ iwásánkaí wapisi, ketɛ kekáá pikó pɔɔ kɔ umɛmarɛ kpááree mɛ pita pomɛsi.

³ Uléécaá nfaa nn né loni, ulécaatumɛ uu né kpísi uú nɛ kucɛsi kóima-i sí. Kei kam pɛɛ unósi unyine yɛ, un ináme wɛɛ yɛɛ m péirentɛ kekáá tú. Uléécaá alɛ nyɛɛ ikɛkáá pɔkɔrɛlɛ tɛ anyíri, in kɔ áyu asɛɛi nɛ akóle kɛfi má. ⁴ Unósi uyɛ ilú kuu n tanaalɛ yɛ íwɛɛ nyaii lɛ in kɔ peirentɛ. U kɔ pɛɛ wura nɛ aparɛ sɔnɛ nɛ ikólé néíkɔ́ wailɛnɛ. U pɛɛ kɔ wura kɛporipi kunípe-i múlɛnɛ, ncaai riyíkí nɛ mékperinkpɛ nɔɔpuri mɛɛ umɛwai kpááree kɛmɛɛ n léeri mɛn kɛ yipaalɛ. ⁵ Tinyíri rinyine aseɛi nyɛɛ m pékaalɛ yɛ pɛɛ uritii kekáá wólaalɛnɛ rɛ: Papilɔni, kuyu maa píima, piwásánkaí nɛ ketɛ kekáá mɛwai kpááree riyíkí uni. ⁶ Am unósi uyɛ yɛnu kuu Uléécaá pikó mɛnyɛ nɛ pɛpɛɛ Yeesu kekáá aseéra n léɛɛ mɛnyɛ ní ntí un pomaalɛ. Kam u n yɛ́, ai meyanseɛi nnóó né yipu.

⁷ Ulécaatumɛ uu pɛɛ né maa rɛ: Yo nnya kai yɛ nnóó pó yi? Né unósi uyɛ nɛ ináme iyɛ kekáá kuu nní ní tú in áyu asɛɛi nɛ akóle kɛfi má aseɛi nyɛɛ m pékaalɛ

πό σίμισι. ⁸ Ináme iyē kaa nní ní yé ye peé wele, amá íi nkpéni we. I yé nfáani nkpò kuhore-i rikpáfúme íí ha ne méwoo séé. Ketē kecáá písoi pē anyiri nyee áa hái ketē kekoraane-me nfáa ritelé kέmεε n wólaalē api ináme iyē yenu, ai nnóo pi yipu re ináme iyee peé we íi kò nkpéni we, in kò masí kpáfúmenε nnya.

⁹ Nté kai nkpéni pise re usoi uké mesòhò ne mewéesesòhò m pénelē un má: Ayu aseei nyee ayópe aseei kecáá ke unósi uyē uu n tú le. A kò piyóopi piseei le. ¹⁰ Pi pinupū iyóopi pilapile masile. Use ye ne iyóopi tunle. Uçò úu kahanε n ka. U sóntile úu tonεne liké nánai. ¹¹ Ináme iyee pee ní we íi kò pee nkpéni ní we pś ticuruu ye kò uyóopi páha-paha le. Iyē ne kò piseei pē kέmεé wele, in tósu iké ha méwoo riséé. ¹² Akóle kefi nyē kaa n yé ye piyóopi kefi le, pee ápi kahanε keyóopitē timmúlú. Amá itunε mekóónú mese kumújé ke akóle nyē áa ha ne ináme iyē kesē iyóopi tonεne. ¹³ Likei lise kapi pinnéi lákasepò, pin pinnanε ne pin-yóopinanε kpísi pin ináme palē. ¹⁴ Pí yé Risánpipi atópi wa, Tisánpipi ari pi feriyε re ti pipíima Upiima le, tin kò piyóopi Uyóopi nnya. Tisánpipi ne tipikó ke Uléécaá uu n sée uu kò pi wée pin ne aseí ri tikilē pś né kò pi feriyε.

¹⁵ Uléécaatumε uu kò pimáa né kpá re: Míni mē kaa nní ní yé, uwásánkaí uyē un meritime tú ye ayu ne asoiwuí ne isoipuri ne meyu le. ¹⁶ Akóle kefi nyē kaa nní ní yé ne ináme iyē yé uwásánkaí uyē ipuri yè, ai ulikó nnéi u yóoi ai menmanε u yá. Ai uisare takai ai kò nna u toroise múkú-múkú. ¹⁷ Li we re Uléécaá ye piakin kέmεε wa re piké umela wa piké kesē likei lise n lakasepò piké kò pin-yóopinanε ináme pa, Uléécaá anòo kuu ní ma áa ha ne wai.

18 Unósi uyē kaa nní ní yé yee kuyu maa kpekpe keťe kecáá piyɔ̄ɔpi kecáá n-yɔ̄ɔpinaŋe m má.

18

Papilɔ̄ni melólé

¹ Lē memáá, am uléécaatumē ucɔ̄ yee rinaŋe píima m má yénu un keyómecaa-pɔ̄ súiri. Uriyu kuu m má metéi ame keťe kecáá kpáii. ² Uu meyá cáái ai cá re: Ku loole, kuyu maa Papilɔ̄ni ye loole! Ku pansese aníri ketone ne mpa nfáa kperinkpekɔ̄ó hí-ye ne mpa kenúipi kperinkpekɔ̄ó kéye ke písoi ápi ní la ripɔ̄hɔ. ³ Li we re keťe kecáá isoipuri nnéi ye kumemare kpááree mē pita n ntíle. Ku ne keťe kecáá piyɔ̄ɔpi ye kesé mewai kpááree wapisile, pikpéense pɔ̄ɔ kɔ kulimámákɔ̄ píima kémeē memá yénu.

⁴ Kei kam kɔ keyómecaa-pɔ̄ metē mecɔ̄ komme re: Pinésoi, ani kukeméé le, áni kape ne kesé kuakópe kémeē n lonaalē nɔ̄ké ne ásáláú yé nnya. ⁵ Kuakópe ye ricúle áá ha ne keyómecaa kám, Uléécaá uu pree kumewai nnéi mee áme aseí m má kecáá léise. ⁶ Ani ku wa yare kaku ye picɔ̄ n wa mecɔ̄. Ani kɔ kumewai kópe ku hééle meté. Ani kɔ píta papē-papē keporipi kaku ye picɔ̄ n nírise api pom mpapē mmē meté ku pa. ⁷ Yare kaku ríyu n wéési aku kumecire likókɔ̄rikó kémeē pɔ̄lɔ̄ mecɔ̄ kani yé mpɔ̄ɔcaai ne íwe kémeē ku ripɔ̄lɔ̄. Ku yé kukefa-i maa re: Inósiyɔ̄ɔpi kam nté le, ám ukúmannəsi. Káii, ám píkaí nkpɔ̄ yenune! ⁸ Lē ŋmaa nnya ke ásáláú ase ase aa yé keyáa kesē kukecáá súime: Lelēe itói ne nkpɔ̄ ne nkú, nna nn kɔ ku tore múkú-múkú. Li we re Upíima, Uléécaá yee ne ku n túhaane ye unanŋe-nanŋe le.

⁹ Ku ne ketē kecáa piyōopi nnéi pēe kesē kumewai kpráaree ne kulikōrikōó kēmee n lonaalē yé kuitu tē, pin ha n yē te kpekpee tore ke anyō aa nní léeri. ¹⁰ Kumpōōcaai píima yé iwame pi wa, api ketaa-pō nyere api ye pēe tēni re: Iwe! Iwe! Kuyu maa Pāpilōni, kuyu nanje-nanje, ituje mekōónú mese kēmee kapí ne pō túhaane ai máápo.

¹¹ Ketē kecáa pikpéense pō ne kō tēnile pin kō kpē nnya nkpō tū te úka úu kō we yee yé piyaalū apehe n lō nnya. ¹² Iyáalū apehe nyee nyee nní wura ne nwóóweni ne apare sone ne ikólé ne asánjáá kecire ne asánjáá wēé nyaii ne asánjáá nyee n tēlu ne áwēé nyee m péirente ne aléé nyee kekpráhápi m má ne mpa yo kapí ne ásuní n wapisi ne mpa yo kapí ne ana kecire née ne nweni nmōhō née ne apare tomé n wapisi ¹³ ne likalei-kalei lee m mílú ne kekpráhápi likó ne tulaali ne tulaali kapi ye n sée re miiri ne tulaali nmaa-nmaa ne píta ne mékpō ne ntō sone ne melukepipi ne ináa ne isánj ne isā ne sisannōipi ne pilási ne sisoipipi sicō. ¹⁴ Lē kaa n káipinkēe ye ne ketaa pō wale. Likōkōrikōó ne lē nnéi lee n tēlu ye ne pō pōle. Ai nkpeni kúyene we! ¹⁵ Pikpéense pēe kpē nnya memá ní yé yé kuiwe píima iwame n wai api ye pēe ketaa-pō nyere api tēni, pin ne nkpō tū. ¹⁶ Pi yé maa re: Iwe! Iwe! Kuyu maa kpēe asánjáá kecire ilū ne ilū wēé nyaii in kō peirente n lapaalē, kun kō wura ne apare sone ne ikólé wailē ye íwe we kpa! ¹⁷ Ituje mekōónú mese kēmee ke memá píima mē nnéi ame riséé.

Aninōi pitíkíí nnéi ne picéetōjé nnéi ne áninōi pikeikó nnéi ne pepēe míni kēmee n keisi nnéi api pēe ketaa-pō n nyenu ¹⁸ pin pupukēe, pin kumetore anyō

nyáni, api ye pɛɛ rɛ: Kuyu maa kúye kɛcɪrɛ kpɛɛ pɛɛ nkú tulaalɛ? ¹⁹ Api ye ntaai piayu kɛcáá kɔɔni pin tɛni, pin nkpɔ tũ pin cáái rɛ: Iwɛ! Iwɛ! Kuyu maa kpɛ likókɔrikóó píima kɛmɛɛ kɛ áninɔi pite nnéi pɛɛ mínimaa kɛmɛɛ áninɔi m má api memá ní yé ye itunɛ mekóónú mɛsɛ kɛmɛɛ pansɛɛ kucɛsi kóima!

²⁰ Lɛ nnya, liké keyómɛɛaa pikó n láárú. Liké kɔ nɔ́ Uléɛɛaa pikó nɛ pitumɛ nɛ antepuyɛ n láárú rɛ Uléɛɛaa yɛ nɛ ku túhaanɛɛ ani alari yenu nnya.

²¹ Kei kɛ uléɛɛaatumɛ nanɛ-nanɛ unyine uu riparɛ rinyine kpisi yarɛ rináiparɛ uu mínimaa kɛmɛɛ ri sáɔ, un tee rɛ: Nní mɛɔ kai kuyu maa Papilɔni mɛsóri láupɔnɛ, ári yé kɔ piyéne ku rikpá. ²² Api yé kɔ ketumɛ kepóyɔ-i pikéhéperɛ nɛ inyánlũ ncɔpuri pikó nɛ pisunsímaa nɛ pináatónsímaa pikómɛ rikpá. Api yé kɔ kei unyine piyéne rikpá un pinípekei pinyine wai, ápi yé kɔ unyine pikómɛ rikpá un nam. ²³ Kéfíráa metéi ámɛ kɔ kei pikpáii kpáne, ápi yé kɔ ula nɛ unósi úka metɛ kó. Lɛ nnya kápi yé níka kepóyɔ-i pikómɛ rinkpá yɛɛ rɛ pipókó pɛɛ n kpéense pɛɛ pɛɛ ketɛ nnéi kɛcáá pinánɛ-nanɛ, aa kɔ nɛ mɛpósepewai isoipuri nnéi kíraasente nnya.

²⁴ Ai kɔ yá, pi kɔ antepuyɛ nɛ Uléɛɛaa pikó nɛ pɛ nnéi kapi ketɛ kɛcáá n kó menyɛ kepómɛɛ yénɛ.

19

Uléɛɛaa yɛ ipakarɛ tɛ

¹ Lɛ memáá, am pɛɛ linyine keyómɛɛaa-pɔ komti lin cáɛ yarɛ riwúí metɛ tɛ: Alélúya! Uróléɛɛaa yɛɛ píyulalɛ nɛ ríyu nɛ rínanɛ Ute! ² Upitúhaanɛ yɛ nyamɛ pin kɔ aseɛ tikilɛ. Lɛ kai m píse rɛ piké túhaanɛ kuu yɛ túhaanɛ. U uwásánkaí píima yɛɛ

πρε μέμαρε κπάάree νε κετῆ n κόπου túhaaneλε uú νε ukunipe upikeikó menyε μεε n κῶνου riwome héele.

³ Api kō melírū pimáa kpa re: Alelúya! Kuyu maa kpree ní torε anyo aa yisi áá n taálē νε mpa píyei-pō.

⁴ Piwéése afereé νε pina pē νε lifáakó lina lē ai yisi ai wúla ai Uléécaα yeε riyóōpitū kecáá ní tū yáási ai re: Amí! Alelúya!

⁵ Metē menyine ame riyóōpitū kέmee léeri re: Ani Uróléécaα pakare, nó upikeikó nnéi νε nó u n wuru, siwá νε piwéése! ⁶ Am preε linyine kom yare risoiwuí metē, yare nkói maa nnyine μεε wólu née yare ikóne yeε mesóri senkee, lin tee re: Alelúya! Upíima Uléécaα, nínanε nnéi ute ye uiyōpi tunle.

⁷ Liké ró n láárú tóké mpóōnare píima-i n we tóké νε ipakare píima u pa. Tisánpipi pinósikpiké anyá ye tuimele, tiunosi uu umεcire cápine. ⁸ Asáñáá sone melape μεε n télu áme líka cōhanelē kapi u pa re uké tā. Asáñáá sone melape memεε nní mewai sone ke Uléécaα pikó api n wapisí.

⁹ Uléécaatumε uu preε né maa re: A woi re pē kapi Risánpipi pinósikpiké anyá n sée ye pínarekome le! Uu preε kō lē memáá né maa re: Uléécaα ricuruu anō ye nye!

¹⁰ Kei kam preε uana metene loó ké νε u yáási, amá uu né maa re: A μεpócire tí, kape lē wa! Ne upókεico le nen kō pipómáρεcō preε Yeesu iseérakós n le ukεico. A Uléécaα yáási aa wúla. Yeesu kecáá aseéra pilese yeε re antepuye ye aseí símisile.

Usantone yeε isā tomé kecáá ní tū

¹¹ Kei kam preε keyómεcaα yé ken wúkulelē, isā tomé inyine in nyenu. Pi ye Uyεε i n tū sée re Asei

ne Uyíkíyiki. Upitúhaane ne at̄opi kuu n wai ye aseí tikilenle. ¹² Uiníp̄ee ye inalempi le. Ayó̄opik̄oḡ kulúí nyee Uriyu kecáá we. U rinyíri mále tee n wólaalē, amá umemáá úka uc̄o úu ri nyu. ¹³ Kutúkanka caacaa kapi ménye riñfe kuu tanaalē. Urinyiri tee Nléécaasimé. ¹⁴ At̄opilee nyee keyóm̄ecaa-p̄o ḡ we ye p̄ee isā tomé túntilenle an ne u tikilē an k̄o asánáá s̄one tomé melape tántilē áme líka c̄oh̄onēlē. ¹⁵ Titéhe rinyine ne meyele p̄íḡ-p̄íḡ ye unn̄o-i léemelenle uké ne ketē kecáá p̄isoí k̄ō. N-yó̄opin̄aḡe yare nweni kuú ne pi múine uu kup̄ori maamaa k̄ém̄ee Ulééca, ḡnaḡe nnéi Ute kuw̄oí p̄íima pita pulu. ¹⁶ Tinyíri rinyine ye ukutukanka caacaa kecáá ne uritaa kecáá wólaalenle re: Piyó̄opi Uyó̄opi ne pip̄íima Upiima.

¹⁷ Am p̄ee uléécaatum̄e unyine yenu un nt̄uḡe k̄ém̄ee nyenu. Uu cáái ai cá, uu sinúipi nnéi see kelééca-p̄o n yó̄osink̄ee séi re: Ani kam ani Ulééca anyá p̄íima k̄ém̄ee cáp̄ine, ¹⁸ ani piyó̄opi isare ne pit̄opiwéése isare ne piyuk̄ó isare ne isansare ne pisantone isare le, ani k̄o ḡp̄á píye, piyupipi ne pilási ne siw̄á ne piwéése isare le.

¹⁹ Am p̄ee ináme ne ketē kecáá piyó̄opi ne piat̄opilee yenu pin cáp̄inelē te piké ha uyee isā kecáá ḡ t̄ú ne ukut̄opilee at̄opi wa. ²⁰ Kei ke p̄e api p̄ee ináme ne antepu n̄oḡme t̄i. U ye p̄ee ináme keyu-i mewai p̄íima n wapisile apí ne p̄ep̄ee inw̄oí pikécáá ḡ má pin k̄o ikeyu kapi ḡ serí yáasi pin wulai kiraasente. Api piketé kp̄isi ne pinfaa api nna kuhore kpe-i ke linyine ai ḡ we yare nfúr̄o toi k̄ém̄ee sápo. ²¹ Api pit̄ó̄o ne ritéhe tee p̄ee uyee isā n t̄ú nn̄o-i n léemēlē kóni. Sinúipi nnéi asi p̄ee piisare le ai si toru.

20

Aɲmē kúkotokú kuse iyóopi metone

¹ Kei kam pɛɛ uléécaatumɛ unyine yē un keyómɛcaa-pɔ súiri un mehóre kehánne ne akpanii maamaa anyine kunípe-i muléilē. ² Uu kúconcó, iwáa kpure iyē kapi ye n sée re kuníri ne Setani tini uu paasi, aku lē m pahaalē aɲmē kúkotokú kuse kémɛɛ. ³ Uu mehóre kémɛɛ ku sáɔɔ uu kukecáá ká áku kape kɔ ne pisoɔ n kiraasente háɪ ne aɲmē kúkotokú kuse kpē kuké ha ne tene nnya. Lē memáá, li pise re uké pɛɛ nkáripɪ ku fénne.

⁴ Am pɛɛ ayóopitū yenu. Ai pɛpɛɛ akecáá n tū rɪnaɲe he re piké ye ne túhaane. Am kɔ pē kapi iso n corii re pi Yeesu ne nléécaasimé kecáá aseéra lese nnya amíiri yenu. Am kɔ pɛpɛɛ ápi rinwúla piké ináme yáási, ápi kɔ inwɔɪ piatɪi nées pianipe-i má akó yénu. Api nfáa pɛɛri, pi ne Kirisi api kesé iyóopi tone aɲmē kúkotokú kuse. ⁵ Pikpɔkpɔ picɔ ápi nfáa pɛɛme háɪ aɲmē kúkotokú kuse kpē akú ha ne tene. Pikpɔkpɔ kémɛɛ meɪise foí ye mē. ⁶ Pɛpɛɛ pikpɔkpɔ meɪise foí mē kémɛɛ n yisi ye nkínɪɲe-i wele, pin kɔ Uléécaá pikó! Nkpɔ lírū rɪn pikecáá rɪnaɲe rɪka má. Amá pi pansene pɛpɛɛ ye Uléécaá ne Kirisi inyóansɛ n wa. U ne pē api aɲmē kúkotokú kuse kpē kémɛɛ kesé iyóopi tone.

Pi Setani feriyɛ

⁷ Aɲmē kúkotokú kuse kpē kun ha píyɛi n tómpɔ, api pɛɛ Setani ukukpaniilee-i lésɛri. ⁸ Uu pɛɛ léɛri uu isoipuri nnyí nnéi yɛɛ nɪpá ketē kuwélé kúye-i n we cápinɛ, lɛɛɛ Kɔɔki ne Makɔɔki re iké ukecáá rikpá uké ne atɔpi wa. I kulúɪ wele yare mínimaa nnyɛne. ⁹ Ii ketē nnéi kecáá yipu ii Uléécaá pikó ketɔpikale

ne ukuyu lala kekále wai. Amá nna nnyine nn keyómecaa-pò súiri nn i toré. ¹⁰ Ai Setani yee pee i n kírassente nna ne linyine yare nfúrō toi kupore-i sápo. Kei ke ináme ne antepu nōome apí we. Ai pee i n fikiise ketúné ne kesine hái ne m̀pá píyeyi-pò.

Ketahai tərəw pitúhaane

¹¹ Am pee riyóopitū ne uyee rikecáá ní tū yenu. Ketē ne keyóme asi ukeyu-i wuru asi pékesi ápi siana yē. ¹² Am pee pikpəkpə yenu, piwéése ne siwá, pin tiyóopitū keyu-i nyéirilē. Ai átelé pereí ai kə ritelé ricə pére. Tereé nfáa ritelé. Pikpəkpə mewai ye átelé nyē kémee wólaalenle. Ai m̀pá úye mewai kecáá ne u túhaane. ¹³ Mínimaa amé pikpəkpə pee mekemee ní we leseri. Nkpə ne pikpəkpə kelō pòw kə pikpəkpə pee kei ní we leseri apí m̀pá úye mewai páí apí ne mekecáá u túhaane. ¹⁴ Ai nkpə ne pikpəkpə kelō kpísi ai nna kupore-i sápo. Nna kupore kpē, nkpə lírū ye mmē. ¹⁵ Ai m̀pá úye rinyiri tee ári nfáa ritelé kémee ní we kpísi ai nna kupore-i sápo.

21

Keyómecaa fale ne ketē fale

¹ Am pee keyómecaa fale ne ketē fale yenu, keyómecaa foí ne ketē foí ye pitóné masile lē, mínimaa áme kə we. ² Am kə Uléecaa kuyu, Yerusalem fale yenu kun Uléecaa kémee-pò leeri kun súiri, kun kumecire cápínelē yare unósi fale yee ula m mē. ³ Am tiyóopitū kémee metē cacá menyine komti, men tee re: Uléecaa kunyóonsēcánjí ye nkpéni nkú sisoipipi kémee. U yé pikemé n we, apí pansé upisoi, pi ne Uléecaa ricuruu apí pee kesē n we. ⁴ U yé pimenini nnéí pi tinnente, nkpə ín yé

kə piwée rikpá, nkpə pitone ne itu ne ntóosi rín yé kə n we, ke mekεε-me likó ai pitóné m masí nnya.

⁵ Uyεε pεε riyóopitū kecáá rí tū uu pεε né maa re: Pə yēε, ne nípá yo pansesele lifále. Uu kə kpá re: A wai! Anóo nyē ye nsímései le, lē kai kə lenε.

⁶ Uu kə pimáa né kpá re: Li piwai masile! Néε Ufoí ne Utóroo, Kékoraane ne Kétó. Né nkó ke nnírε nn rí we míni mee ye nfáa n he nhai pa faalaa. ⁷ Uyεε n feriyε likó ye nní kuu n yénunε: Néε yé Uuleecaa, uyē uu kə kenépipi. ⁸ Amá piwamei ne pεpεε ápi aseí n tíkilē ne pεpεε icírí n wai ne pisoikó ne pεpεε méwoo méwoo n wai ne menírihélaawai pikó ne pεpεε piléε n nyóonse ne pinóome nnéi ncəpuri pó ketone ye nna ne linyine yare nfúrō toi kupəre kémeé wele. Nkpə lírū ye mmē.

Yerusalem fale

⁹ Lē memáá, piléεcaatumε pisεei pεpεε pεε sipóripí sisεei m múlē use uú weri uu né maa re: A kam ké unósi fale pó nyíse, uyεε Risánpipi unəsi.

¹⁰ Kei ke Nfáasone nn kenécáá súime, Uléεcaatumε uyē uu né kpísi uú ne riyópe maamaa ne ricácá rinyine taá. Uu pεε Uléεcaa kuyu, Yerusalem yenu kun keyómeecaa-pə Uléεcaa kémeε léeri kun súiri. ¹¹ Uléεcaa mmule ye pεε kukemeé wele, ku pεε télule yare ripare sone kecire néε yare ripare ηméi-ηmei kémeε ke usoi uu ye umεcire n nyáni yare kenípeenyáni yelépi kémeε. ¹² Mmele maamaa ne ncácá nnyine ye pεε ku kóónúlenle, sipoo kefi ne sité kapi n luri, piléεcaatumε kefi ne pité pin si mé. Isirayeli pikó imarepuri kefi ne ité iyē anyiri ye sikεcáá wólaalenle. ¹³ Sipoo sitaani seε

ketuŋeleeme-mẽ nyáni, sitaani ituŋe kuluke-luke-mẽ, sitaani ituŋe kumii-mẽ, sitaani keɔpe, sitaani ketuŋelolé-mẽ. ¹⁴ Akuípare kefi ne até kecáá ke kuyu mmele mmẽ nń pɛɛ tósilẽ, Tisáŋpipi pitume kefi ne pité pẽ anyiri kefi ne até an apare nyẽ kecáá wólaalẽ.

¹⁵ Uyɛɛ lẽ né n símisi ye wura kekpápi kapi ye ne m musí múlɛnle uké ne kuyu ne kusipoo ne kummele múɛsi. ¹⁶ Kuyu awélé kena ye pɛɛ mecáa sále. Kumecaa ne kumɛpéré ye pɛɛ sále. Uu kekpápi kɛ ne kuyu músu aí lelu kilomɛtiri ákotokú até. Kumecaa ne kumɛpéré ne kumecá ye pɛɛ sále. ¹⁷ Uu mmele pǎ kɔ músu, ai lelu apáha kuwóo ne afɛɛré ne até kumúnjé. Sisoipipi memúnjé ne uléecaatumɛ memúnjé ye mɛ. ¹⁸ Apara ɛmɛi-ɛmɛi kapi ne mmele mɔ api kuyu pǎ ne wura yíkíyiki ɛmane mɔm, lin pɛé we yare síníɛɛnyáni. ¹⁹ Apara sɔne nnéi nɔɔpuri kapi mmele akuipare kecáá karikɛɛ rɛ liké pinyáni n nyam. Tipare ɛmɛi-ɛmɛi kapi rikúipare foí kecáá wa, api kusópe rikó rilírũ kecáá wai, api míni kulúi rikó ritáánũ kecáá wai api kɔ mehóle rikó rinãii kecáá wai. ²⁰ Api ríwɛé yare ménye rinúpũ kecáá wai, api kɔ ríwɛé rikpúúlũ kecáá wai, api wura rikó risééi-sééi kecáá wai api risannye ntɔne ripáha-paha kecáá wai, api metuhuta rikó ríléé-léé kecáá wai, api metuhuta ne mehóle cɔhɔne rikó rífifi kecáá wai, api ríwɛé ntɔne yare rihúúhúúpare kefi ne mese rikó kecáá wai, api mékólóta rikó kefi ne rilírũ kecáá wai. ²¹ Sipoo kefi ne sité sɛ pǎ ne ikólé kefi ne ité le. Nkólé nse nse kápí ne nípá ihánaa íye wa. Kuyu ripɔhɔ pǎ ne wura ɛmane le, lin peirente yare keníɛɛnyáni.

²² Am kei kunyóonsεcání yé. Upíima, Ulééca, rínanε nnéi ute ricuruu ne Risánpipi pεε kuyu kpē kunyóonsεcání. ²³ Ai nkpráni pise rε itunε née iwáre iké kei metéi n wai. Li we rε Ulééca meyoopi metéi ye ku kpáiiilenle, kuiyuiroke yeε Risánpipi. ²⁴ Ayu pisoι yé kumetéi kέmεε sόne, ketē kecáá piyoopi api kei ne pimεyoopi hapo. ²⁵ Ke kesine áke yéé kei píkai n wa nnya ke kusipoo ási yéé kó píkai n hánaalē. ²⁶ Lē nnéi leε isoipuri kέmεε meyoopi ne ríyu m má kapí ne kei sόnepo. ²⁷ Líkperinkpekóó líka née usoi nkó yeε ncaai riyíkí n wai un kó nnóome má úu kei melone má. Pē anyiri nyεε Risánpipi nfaa ritelé kέmεε n wólaalē mεcire pεε yé kei lompo.

22

¹ Uléécaatumε uu kó nkóí mmē-i ke nfáa nn í we né nyíse, nn we cáicái yare kenípeenyáni yélépi, nn Ulééca riyóopitū ne Risánpipi kέmεε-po leeri. ² Kuyu kecōpe kní pεε wólu nn ne ncée ma tikilē, kuléé kpeε ye nfáa n he kun nsipéé kecōpe nyenu. Kεfi ne meté kaku ye mari, aku ye npá iwáre íye kέmεε apipi toresi. Kuapei yèè pisoι itóι pōisele. ³ Anóo áa kei líka kecáá we. Kuyu kέmεε ke Ulééca riyóopitū ne Risánpipi riyóopitū ari yé n we upikeikó pin kei u yáasi. ⁴ Pi yé ukεyu yē, Urinyiri ari kó piatii kecáá n wólaalē. ⁵ Kesine áke wene, ái yé kó kei kέfiráa metéi née itunε metéi pise, ke Upíima Ulééca uu pi n kpáiiilē nnya. Api pεε iyóopi n tū ne npá píyei-po.

Yeesu mekame

⁶ Uléécaatumε uu pεε né ma rε: Inósimé iyē ye nsímései le. Lē kai kó lenε. Upíima Ulééca yeε

ye n tíyese antepuyε api símisi ye uuleecaatumε tummεle re uké upikeikó lelee nfáani n waine nyíse. ⁷ Yeesu uu re: Nɔ yēε, ne nfáani sónεpɔle. Nkó yeε kóso-pɔ nsímé mee rítelé ntí-i ní we m múílē ye únarekome le.

⁸ Né Yohani, née mewai mē kɔ am kɔ yenu. Kam n yé am kɔ kom, am uléecaatumε uyεε mewai né n nyísente ana-i lolu re ké u yáási. ⁹ Amá uu pεε né maa re: A mepócíre tí, kape lē wa! Ne upókεicɔ le nen kɔ pipómáreco antepuyε ne pεpεε rítelé ntí nsímé ní múílē ukεicɔ! A Uléεca yáási aa wúla!

¹⁰ Uu kɔ pimáa né kpá re: Kape lelee kóso-pɔ n waine nsímé ritelé ntí m pékaalē! Itunε ye tule re tinsímé mmē nké wa. ¹¹ Nkó yeε úu lisɔne n wai uké n nɔɔlē úu kape lisɔne n wai. Nkó yeε mékperinkpe m póriilē uké umεcire mékperinkpe pipórii n kpáselē. Nkó yeε lisɔne n wai uké lisɔne piwai ne kéyu n sí, nkó yeε ní nyamí cáká-cáká uké n nyamí cáká-cáká un ne kéyu sí.

¹² Yeesu uu re: Pɔ yēε, ne nfáani sónεpɔle. Inéhéé kamí ne wεpɔ ké mpá úye mewai kulaa u pa. ¹³ Néε Ufoí ne Utórɔɔ, Ukpéε ne Upírē, née kɔ Kékoraane ne Kétɔ.

¹⁴ Mπί pεε pisitukanka caacaa n heεre piké ne kuléε kpeε ye nfáa n he apiipi n yé piké kɔ ne sipoo-mē tintíki piké ne kuyu-i lompɔ nnya ye pínarekome le! ¹⁵ Amá pεpεε mεpɔpi ní we ne menírihélaawai pikó ne méwoo méwoo mewai pikó ne pisoikɔ ne pεpεε piléε n nyóɔnse ne mpá úye yeε nnóɔme ní la un kɔ n wai piké léεpɔ!

¹⁶ Né Yeesu, ne unéléecaatumε tumpɔle re uké Uléεca icápine kémεε nó símisi re aseí ye nyε. Ne

Tafti kumarε kέmεε kεwā pírē λε. Nέε rimarεwarεpi tεε n tέlu.

¹⁷ Nfάasone ne unόsi fale ye maa re: A kam. Nkό yee lē n kō pόokέ kō maa re: A kam. Nkό ke nnírέ nn í we ukέ kam. Nkό yee míni mee ye nfάa n he í la ukέ me yosi faalaa.

Tinóo tərō

¹⁸ Mπά úye yee kóso-pō nsímé mee rítelé ntí-i í we n kō kam símisi re asei ye nye. Uye un kei linyine rinkpápō, Uléécaa yé ásáláú nyē kecáá kapi rítelé ntí-i n símisi liute uyē isoi kέmεε rikpápō. ¹⁹ Uye un kō kóso-pō nsímé mee rítelé ntí-i í we kέmεε inóosimé inyine n lese, Uléécaa yé liute uyē likó lee kuléé kpee ye nfάa n he kέmεε ne kuyu kέmεε í we lese. Pi linsímé rítelé ntí-i símisile.

²⁰ Uyee n símisi re likei lee asei le ye maa re: Eee, ne nfάani sónepole. Amí! A kam, Upíima Yeesu!

²¹ Upíima Yeesu ukέ nπά úye ípeelé nyíse!

Nkomine Fal Ritɛlé Sola New Testament

copyright © 2010 UEEB/SIM au Benin

Language: Sola (Miyobe)

Translation by: SIM International

Sola, Nkomine Fal Ritɛlé

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

1bac8ff9-a7c9-52ef-bb5e-7155dd6ba1a1